

Butlletí mensual del ORFEÓ CATALÀ

SUMARI

Primer Congrés Nacional de Música Sagrada a Valladolid, per Dom Maur Sablayrolles.
 — *La missa en si menor, per Vicents M.ª de Gibert.* — *Cansons populars catalanes, recullides per*
en Joaquim Pecanins (continuació). — *Orfeó Català: Festivals al Palau de Belles Arts.* — *Cata-*
lunya. — *Correspondències: Bruxeles, París.* — *Noves.* — *Publicacions rebudes.* — *Secció oficial.*

BARCELONA

Redacció y Administració: Carrer de Magdalenes, 2, pral.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: *Barcelona:* Pels socis del ORFEÓ CATALÀ, un any, 4 pessetes; pels no socis, 5 pessetes. — *Fóra:* Pels socis del ORFEÓ CATALÀ, un any, 5 pessetes; pels no socis, 6 pessetes. — *Extranger:* Un any, 6 franchs

Se suscriu, además, en les principals Llibreries y Magatzems de Música

Número solt, 50 CENTIMS

Pianos

Chassaigne Frères

Passeig de Gracia, 34, ent.¹, BARCELONA

PARIS 1900, MEDALLA D'OR

Pianos de qua y verticals a cordes creuhades
y quadro de ferro estil Nort-Americà

Comptat * Plassos * Lloguers

PIANOS

Viuda de P. ESTELA

Antiga casa BERNAREGGI

VENDES AL COMPTAT Y A PLASSOS

607, CORTS, 607

(Entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya).—BARCELONA

REVISTA MUSICAL CATALANA

Butlletí mensual del ORFEÓ CATALÀ

ANY IV

MAIG DE 1907

NÚM. 41

PRIMER CONGRÉS NACIONAL DE MÚSICA SAGRADA A VALLADOLID

26, 27 Y 28 D'ABRIL DE 1907

MALGRAT l'haver estat preparat precipitadament, aquest primer Congrés espanyol de Música sagrada no deixa de constituir un succés musical de gran importància, del qual he de ferne la descripció als llegidors de la REVISTA DEL ORFEÓ CATALÀ.

En efecte, l'afluència inesperada dels artistes vinguts a Valladolid de tots els punts del territori, la part activa que'ls més eminents d'entre ells hi han pres, y la naturalesa de les qüestions que s'hi han abordat, han fet d'aquest Congrés en favor de la més bella de les arts una manifestació grandiosa digna de l'Espanya.

El mèrit principal d'una tal manifestació revé, sens cap dubte, an aquells qui la provocaren.

En primer lloc revé al tant distingit y simpàtic arquebisbe de Valladolid, M. Carles Maria de Cos, qui en fou el promotor y el protector decidit; tot seguit revé an els bisbes de la província eclesiàstica de Valladolid, els quals l'honoraren ab llur presència; a l'alcalde en E. Romero, qui l'afavorí ab tot son poder; a la Comissió organitzadora, que tant bé'l preparà; al R. P. Otaño, son President, qui'n dirigí les sessions ab tant de tacte; y, finalment, als nombrosos músics que li prestaren llur concurs.

* *

El Congrés durà tres dies: 26, 27 y 28 d'Abril. S'hi tingueren sis sessions: tres privades, al gran saló del Cercle dels Obrers, y tres solemnes, a l'Església de Santiago. Aquestes darreres foren seguides els dos primers dies, a la Catedral, de concerts d'orga que atragueren una multitud considerable d'auditors. Monsenyor l'arquebisbe y els altres bisbes presents presidiren cada una d'aquestes sessions, a les quals prengueren part més d'una

vegada alts personatges, com el Governador Civil, Sr. Paraleda, l'Alcalde, en E. Romero, y molts altres.

Se ven per aquesta exposició que'l Congrés de Valladolid fou modelat sobre'l de Strasburg en quant a la duració y a la distribució dels treballs. Lo que solament els distingeix l'un de l'altre es que'l primer era nacional, mentres que'l segon fou internacional; además, el primer se relacionava ab la música sagrada en general, mentres que'l segon fou ans que tot gregorià. Aixís, a Valladolid el cant litúrgic fou relegat al segon terme, mentres que a Strasburg ocupava'l primer lloc. No obstant, encara que'l cant gregorià hagi tingut al Congrés de Valladolid un lloc secundari, l'ordre ab que les coses succeïren me condueix a parlarne desseguida. Ho faré ab la més gran imparcialitat, però també ab l'independència més absoluta. Quatre divisions partiran ma relació: cant gregorià y música; concerts d'orga; sessions; discursos.

* *

La meua impressió general sobre les execucions gregorianes que vaig escoltar durant el Congrés fou desfavorable. No faré excepció més que pera la missa d'«Angelís», cantada a dos chors el primer dia a la Catedral. El segon chor sobre tot, que's composava de 1.200 noyes pertanyents als diversos establiments religiosos de la ciutat, mereix sincers elogis. Era difícil, en efecte, d'obtenir més d'un tant gran nombre de veus infantines. L'enjogassament natural an aquesta edat feu lloc a l'aplicació més sostinguda, y el conjunt meravellós que reuní tantes veus en una sola, compensa ventatjosament lo que mancava del costat artístic. Era'l cant popular en tota sa simplicitat y en tota sa bellesa. Un se creya transportat sota les voltes de les velles catedrals de l'Edat Mitjana, aleshores que'l poble cristià d'aquells segles de fe'n feya ressonar els ecos ab sos cants. Tant-de-bo que aquells bells jorns revinguin aviat.

Les exectcions, per la Schola, dels Introits,

Alleluias y altres pessés litúrgiques durant aquests tres dies, comprenenthi les de les sessions solemnes de Santiago, foren ben diferents. Déu sab si'l cant gregorià té potencia emotiva. Doncs jo dec a la veritat de dir que'ls fragments gregorians executats per la Schola'm deixaren completament fret. El ritme'ls mancava: eren sense art y sense vida. Jo'm sentia decebut. Els xantres de Sant Ambrós que arrencaren llàgrimes al fil de Mònica convertit, devien, sens dubte, cantar segons altres principis. Certament a Valladolid no hauria pas plorat Agustí. Per què? Es perquè'l cant de l'Església, precisament perquè es artístic en el grau més elevat y més del cel que de la terra, demana, ab coneixements profons de la melodia, un sentit extremadament delicat de la manera ab la qual ha d'interpretarse. Es aquest sentit que, quan es molt desenrotllat en l'executant, dona an el cant aquesta unció penetrant y aquest accent sublim que commouen les ànimes y fan brollar les llàgrimes dels ulls. Lluny de mi, certament, l'idea de que la Schola de Valladolid no tenia pas el sentit artístic del cant, però en aquesta circumstancia ella no ha sabut pas mostrar-ho, y, pera honor del cant gregorià y pera instrucció del Congrés, jo ho he amargament deplorat.

Les execucions de la polifonia clàssica foren incomparablement superiors a les del cant gregorià. La «Capilla Isidoriana», de Madrid, y l'Orfeó Vasco-Navarro, de Valladolid, se distingiren particularment. La primera cantà admirablement, el 27, la bella missa a cinc veus «Surge, propera», de Victoria, y el segon executà'l 28, ab no menys perfecció, una missa a tres veus d'homes, composta pel mestre de Capella de la Catedral, Sr. Goicoechea, el qual la dirigí personalment. Aquesta obra magistral revela de part del seu autor un talent musical poc ordinari realsat per una modestia poc comú. Que'l Sr. Goicoechea vulgui acollir les sinceres felicitacions que per la seva obra li endreço del fons del cor.

L'Església de Santiago no fou pas menys afavorida que la Catedral. Era allí que's reunien cada vespre, en sessions solemnes, com ja ho he dit més amunt, els nombrosos congressistes y un públic escullit. Entre'ls discursos que'ns eren llegits pels membres més eminents del Congrés, la Capella Isidoriana'ns féu sentir les més belles obres del seu repertori. Morales, Guerrero, Victoria, Palestrina, Mozart, Pedrell: tals foren els principals autors als quals emmanllava les mellors y més ben inspirades de llurs composicions. De tots aquests autors, quatre pertanyen a l'Espanya, y el mestre Pedrell, qui ha fet revivre als tres primers ab sos savis treballs, es el més digne representant actual de l'escola nacio-

nal de que'n són la gloria. No tractaré de fer l'elogi del gran compositor, perquè ja està en els llavis de tots els llegidors d'aquesta REVISTA. Jo pregaré solament al mestre català de que's digni acollir en aquesta ocasió l'expressió de l'estima y l'admiració respectuoses que sento per ell.

Alguns defectes potser podrien senyalar-se en les execucions de la Capella Isidoriana; defectes secundaris, es cert, y que en res desmereixen el mèrit de l'eminent director y dels cantors d'aquesta cèlebre Capella de Música. Jo hauria desitjat particularment que'ls *soprani* haguessin estat més nombrosos y haguessin cantat ab veu de cap com se fa, per exemple, a Montserrat y a l'ORFEÓ CATALÀ de Barcelona. Es, al meu modo de veure, una petita imperfecció que ha de corregir-se, però que no m'ha privat d'aplaudir calorosament ab tothom els cants admirables que'ns féu sentir la Capella Isidoriana.

Entre tots aquests cants, n'hi ha alguns als que dec una menció particular a causa de llur caràcter y de l'impressió profunda que causaren a tots els assistents. Me refereixo als cants populars armonitzats pel meritíssim Mestre de Capella de Burgos, Mossèn Olmeda. Pels aplaudiments frenètics que'ls acompanyaren s'endevina que havien tingut el dò de commoure a l'auditori: es així que ab molta raó M. Giulio Bas, de Roma, digué en son discurs del tercer dia, an els congressistes reunits per darrera vegada en sessió privada, que l'Espanya no tenia res que envejar als pobles estrangers, ja que ella posseïa melodies tant encisadores. Ocupant-se amplement l'ORFEÓ CATALÀ, que dirigeix el mestre Millet, d'honorar els cants nacionals populars, me sento feliç de poder consignar an aquest objecte en les columnes de son BUTLLETÍ oficial el testimoni tant autorisat d'un veritable coneixedor tal com es M. Giulio Bas. Aquest testimoni no pot fer més que encoratjar els directors y membres d'aquesta bella Societat a continuar més ardentment que may, pera la gloria de Catalunya y de la Península sencera, l'obra de regeneració musical que s'han emprès y que ja ha donat tants fruits. ¡Que no hauria pas dit el mestre romà si hagués sentit, com jo, els cants populars catalans executats pel mateix ORFEÓ!

* * *

Un Congrés de Música sagrada no seria pas complet si tot se reduís a audicions de música vocal. L'orga, en efecte, ocupa un lloc massa important en les festes de l'Església pera que no li sigui consagrada una bona part en un Congrés Musical. Els organitzadors del Congrés de Valladolid ho han

comprès, y es per això que han afegit an el programa de composicions de música vocal els fragments de música del reyal instrument. Els concerts d'orga han ocupat, doncs, en el primer Congrés espanyol de Música sagrada, un lloc marcat pera satisfacció y profit de tots.

El primer concert tingué lloc el 26. Fou dedicat tot sencer a l'audició de fragments dels mellors organistes estrangers: Bach, César Franck, Saint-Saëns, Widor, etc. La superioritat d'aquestes composicions, magistralment interpretades pels senyors Eleizagaray y Gabiola, haurien estat suficients a captivar l'atenció general si aquesta no hagués estat ja vivament excitada per les notes explicatives que'l senyor Olmeda donava abans de cada una d'elles.

El concert del dia següent fou d'un caràcter particular. Els mestres estrangers cediren el lloc aquesta vegada als compositors espanyols: se comensà pels més antics pera acabar pels més moderns. Fou, doncs, tota l'escola espanyola d'orga que entrà en escena. Aixís se reuní en un quadro únic tots els representants més gloriosos d'aquesta escola. Mossèn Olmeda havia cedit aquell dia la paraula al P. Villalba de l'Escorial. El savi religiós agustí, després d'una llarga ullada de conjunt llençada sobre l'història de la música d'orga a Espanya, renovà pera cada autor lo que Mossèn Olmeda havia fet el dia abans pera cada un dels grans organistes estrangers, y donà una curta notícia de llur vida y llurs obres. Me semblava, veyent desfilar davant dels meus ulls aquells homes il·lustres, que estava recorrent una d'aquestes immenses galeries de museu ahont reviuén, en els bustes que'l cisell del reconeixement y l'admiració ha modelat, les intel·ligències sublimes que tant han honorat l'art y l'humanitat. El 27 d'Abril fou, doncs, un bell jorn pera l'escola d'orga espanyola: pera convèncessen n'hi ha prou ab citar el nom cèlebre d'en Cabezon.

*
*
*

Les sessions privades del matí, que se celebraven en el gran saló del Cercle dels Obrers, no per ésser menys brillants que les del vespre, foren menys fecundes. Al contrari, pot dirse sense exageració que foren les úniques pràctiques y que en elles se resumiren tots els fruits del Congrés.

En efecte, en les sessions solemnes del vespre's fruí, mentres que en les sessions privades del matí se treballava. Baix aquest punt de vista es sensible que s'hagi donat tant de temps a les reunions del vespre y tant poc a les del matí. Però en un Congrés es precis pensar en tots, y no dec pas oblidar que, ab els congressistes que hi van pera treballar, hi ha tot un públic d'aficionats que es precis interessar y distreure artísticament.

En la primera sessió privada va tractarse sobre tot de les capelles de música de les catedrals y dels qui les componen. S'expressaren an aquest fi desitjos ben l·legítims, tals com l'augment de les veus, dels recursos, y pera'l mestre més latitut y preponderancia que no té actualment. Els mestres de Capella de Lleó y de Gerona notablement prengueren una part molt activa en aquesta sessió, que s'acabà ab un *visca* de Mossèn Rué a monsenyor l'Arquebisbe de Valladolid, y ab la moció feta pel mateix mestre d'enviar a Pius X un telegrama, que li fou, en efecte, endressat, y al qual Sa Santetat s'apressà a respondre.

La segona sessió, que estava consagrada al cant gregorià, estigué a punt d'esdevenir tràgica, havent donat lloc la qüestió de les edicions de cant a les disputes dels partits.

En principi, pera les edicions de Solesmes anteriors a la Vaticana, cap discussió era possible, haventles el *Motu proprio* aprovades formalment pera sempre, ja que estan conformes ab el seu esperit.

Altra cosa fou pera les parts de l'edició Vaticana que s'han ja publicat y que'ls Benedictins de Solesmes han acompanyat d'alguns signes emmanllevats als antics manuscrits de Saint-Gall. Ja se sab quin socors tant preciós són pera'ls xantres aquestes edicions ritmades que tenen en favor seu decrets, experiència, pràctica y també la consagració científica del passat. Són tant útils que a Valladolid, ahont no's té pas costum de servirsen, les consulten en cas de necessitat. A Catalunya, com en altres indrets, se fa més: s'en serveixen en absolut. La qüestió de les edicions ritmades està, doncs, closa de fet, y era de desitjar que s'hagués deixat de banda en el Congrés de Valladolid, vist que *de gustibus non disputatur*, y que sa discussió, com ha dit molt bé'l P. Otaño, es més aviat assumpte de les revistes. Malgrat això, aquesta qüestió fou tirada endavant pel reverent P. Baixauli y portada a l'extrem pel Sr. Viñaspre, organista de Burgos, que's distingí entre tots pel calor que posà en la discussió. Dom C. Rojo, de Silos, llensantse a son torn en la barreja, cregué haver d'advertir, no sé pas per què, que a Roma no's volia que'ls signes rítmics modifiquessin, per poc que fos, la forma de les notes. (Els de Solesmes no la modifiquen gens.) Veyent el mal aspecte que prenia aquest assumpte sensible, em vaig revestir de valor y, demanant la paraula, vaig proposar sobre aquest punt la lectura d'una recent carta de monsenyor el Bisbe de Verdun, que ha estat el primer a Fransa (altres bisbes l'han seguit després) d'introduir oficialment en sa diòcesi les edicions ritmades. Aquesta carta, en efecte, com se veurà més lluny, responia paraula per paraula a totes les objeccions que acabaven de

posarse contra aquestes edicions, recordava llur aprovació autèntica afirmada de viva veu a M. Dubois pel Sobirà Pontífex y l'Eminentíssim Cardenal Secretari d'Estat, y acabava de convèncer als congressistes de llurs múltiples ventatges per l'elogi sense restricció que ella'n fa. L'efecte que produí sobre'ls esperits fou complet. Un tro d'aplaudiments en seguí la lectura, y els contradictors, no tenint res més a dir, se passà tot seguit a qüestions menys candents y més pràctiques.

En quedaven moltes pera la tercera sessió, que tingué lloc l'endemà. Aquell dia, malhauradament, quasi tot el temps s'empleyà parlant de les condicions que l'orga ha de reunir pera esser litúrgica, y ocupantse d'un projecte de construcció presentat al Congrés per l'Amezua. Certs congressistes, entre'ls quals hi havia'l Mestre de Capella de Lleó, demanaren que'l projecte fos insertat en la relació dels Actes del Congrés, perquè, entre altres mèrits, l'Amezua tenia'l de ser espanyol. Mossèn Rué protestà tot seguit enèrgicament contra aquesta manera de parlar y de procedir, qual conseqüència natural hauria estat crear una mena de monopoli a favor d'un factor d'orgues en particular. «Els constructors catalans—digué entre altres coses—també són espanyols.» Aquesta protesta, plena de justícia y d'oportunitat, va fer retirar la moció.

Jo no m'extendré pas més sobre les qüestions examinades en les sessions privades del matí. He recordat les que foren objecte de discussió més llarga y més viva. La majoria de les altres foren apenes esflorades per falta de temps. Però si algunes d'entre elles provocaren alguna sobreexcitació, dec a l'edificació dels llegidors de dir que la caritat no s'agotà jamay y que l'espíritual Arquebisbe president, a semblansa del Salvador, calmava d'un sol mot les tempestats recordant simplement que a Valladolid funciona la lliga *anti-duelista*.

Diré igualment poques coses sobre'ls discursos, malgrat llur importància, perquè ja's podran llegir sencers en la relació del Congrés que no trigarà pas a publicarse.

* *

Després de la lectura de la carta del Nunci que obrí la primera sessió solemne, el R. P. Otaño parlà primer. Féu una exposició lluminosa del *Motu proprio* y manifestà la satisfacció inexpressable que li produí la reunió tant desitjada del primer Congrés Musical espanyol. Vingué desseguida'l discurs del R. P. Villalba, que's distingí particularment per l'elevació y la profunditat ab les quals tractà son tema de l'*Estética musical*; després d'ell, el R. P. Jorge prengué la paraula, y, finalment, l'eminent Mestre de Capella de Sevilla, Mossèn Ri-

pollés, que respongué enterament a l'alta opinió que's tenia del seu saber a l'abordar el tema tant actual de la *Cultura litúrgica del Clero*.

A l'endemà parlaren successivament y ab no menys talent: Dom Salvany, Mossèn Olmeda, el R. P. Baixauli y Mossèn Rué, qui desenrotllà'l tema sobiranament pràctic de *Scholæ cantorum*. El distingit Mestre de Capella de Gerona fou escoltat ab una simpatia visible y molt merescuda.

A l'última sessió solemne Dom L. Serrano tractà en pocs mots, però superiorment, de *La litúrgia de la música al punt de vista canònic*. Son digne confrare Dom C. Rojo li succeí pera donar una lliçó pràctica de cant gregorià apoyada ab exemples. Els senyors Merino y García Valladolid clogueren aquesta serie de discursos.

Ademés d'aquests discursos, preparats ab anticipació y llegits al Congrés, n'hi hagué d'altres de circumstancia que foren molt bellament improvisats per diversos oradors.

Entre aquests citaré en primer terme el que monsenyor l'Arquebisbe pronuncià en la sessió privada del darrer dia pera donar son comiat als congressistes y remerciarnos d'haver respost en tant gran nombre a sa crida. Es difícil esser a la vegada més amable, més delicat y més eloqüent.

El senyor Simonena, en nom de la Comissió, expressà també'l seu reconeixement a l'assamblea. Tingué una paraula especial de gratitut pera'ls estrangers, que's composaven de M. Giulio Bas y del que escríu aquestes ratlles. Profondament sensible an aquesta menció benivolenta, me faig un dever de remerciarnos públicament a l'eminent doctor, més advertint al llegidor que jo no'm crec pas extranger a Espanya, havent esdevingut la Catalunya pera mi una segona patria desde alguns anys.

Finalment, M. Giulio Bas prengué el darrer la paraula. Son discurs, pronunciat en la musical llengua italiana, encisà com una dolça harmonia l'orella d'aquells qui l'escoltaren y anà dret a llurs cors. Rarament cap home's féu més simpàtic y's vegé més afalagat que l'ilustre mestre romà al Congrés de Valladolid. Acabà ab alguns mots sobre'l cant gregorià, que feren ressortir el gran coneixement que té d'aquest art l'intelligent admirador y intrèpit defensor de l'Escola de Solesmes.

Tals són els principals discursos que foren pronunciats, siga a les sessions privades del matí, siga a les sessions públiques de la tarda.

* *

Posaré fi an aquesta ressenya dient que'l Congrés fou dignament clausurat per la Benedicció

solemne del Santíssim Sagrament a la Catedral y per la recepció oficial y cortesa dels congressistes a la Casa de la Ciutat. El senyor Romero volgué mostrarnos així quant felis havia estat sa noble ciutat d'hostatjarnos dins sos murs.

Mercès al senyor alcalde per aquest darrer testimoni de benvolensa, que acompanyà de commovedors paraules.

Mercès a monsenyor l'Arquebisbe, qui m'ha enterament captivat per sa distinció y sa exquisida bondat; mercès a la Comissió preparatoria; mercès als congressistes; mercès a Valladolid.

No oblidarem pas ni aquells que hem vist allí, ni les obres que hem fet junts. Recordarem també'l fi que'ns havia reunit, y, tot continuant sa persecució coratjosa dintre l'esfera propria de cada hu, ens recordarem que'l mellor Congrés està infaliblement tocat d'esterilitat y de mort si les resolucions que s'hi han pres s'en van ab el jorn que'l vegé finir.

DOM MAUR SABLAYROLLES

Benedicti de Parramon

Carta de Monsenyor el Bisbe de Verdun (Fransa) al Superior del seu Gran Seminari, llegida al Congrés de Valladolid.

Entre les diferentes reproduccions — totes exactes — del Kyrial de l'edició Vaticana, heuen escullit l'edició de Solesmes. Deixeble de Dom Mocquereau y de Dom Mégrét, heuen estat iniciat per ells al ritme gregorià que dóna a la frase melòdica tanta finesa, varietat y expressió. Vostre text comporta, doncs, com les edicions de Solesmes, signes particulars o *signes rítmics*, que, com escrivem a nostre clero'l 17 de Febrer de 1906, «fan l'execució del cant pla a la vegada més fàcil, més precisa y més uniforme». Inútil afegir que aquests signes són rigorosament científics y tradueixen, encara que s'hagi disputat alguna vegada, els signes antics conservats en el manuscrit de Saint-Gall.

Desde alguns anys l'usatge d'aquests signes especials en la notació gregoriana ha estat particularment atacat. No hem pas de buscar si, sota aquestes polèmiques en apariencia exclusivament crítiques, no s'hi havia pas amagat alguna segona intenció menys desinteressada. Un fet es cert: s'ha provat de desacreditarlos, d'aixecar dubtes sobre la llegitimitat de llur empleu y de donar a entendre que'l llur ús era prohibit per la més alta autoritat.

Ha servit d'apoy pera això'l decret de la Sagrada Congregació dels Rites (del 14 de Febrer de 1906) que citavem fa un moment, y que prohibeix modificar o la forma o l'agrupament de les notes... *signa quæ forte fuerint, permittente Ordinario, supe-*

rinducta, nullatenus notularum formam vel modum quo ipsæ conjunguntur, afficere debent. Doncs en l'edició de Solesmes, y per consegüent en la vostra, la forma quadrada o romboidal de les notes, aixís com llurs agrupaments, són absolutament respectades; els signes rítmics que les acompanyen no violen en res l'integritat de la notació típica: es impossible confondre'ls ab qualsevol altre signe: l'*episema* mateix que s'afegeix a la nota es perfectament distint de la *virga*, qual cua es molt més llarga. Ademés, els principis y les regles d'execució gregoriana que's poden sempre col·locar lliurement al principi de les publicacions de cant pla, serien suficients, en cas de necessitat, a evitar tota confusió.

Hem cregut deure, car senyor Rector, posarvos, per medi d'aquesta observació, a cobert de les crítiques que podrien servos endressades. Som ditxosos de corroborarla ab un recort personal. El 18 de Novembre darrer teniem l'honor d'esser rebut pel Sobirà Pontífex; y, entre altres favors que sollicitàrem de sa benvolensa, demanàrem pera Dom Mégrét y pera sos deixebles del Gran Seminari de Verdun una benedició especial. Pius X volgué concedirnosla, assegurantnos que l'empleu dels signes rítmics de l'escola solesmitana no estava prohibit de cap manera. S. E. el Cardenal Merry del Val ens féu la mateixa declaració: mentres el text de la edició Vaticana sigui intacte, n'hi ha prou. Això era pera nosaltres l'interpretació pràctica més autèntica y la més segura del decret del 14 de Febrer de 1906.

Estiguen, donchs, car senyor Rector, ben segur sobre la llegitimitat de vostre mètode. Al permetreus afegir al text oficial de l'edició Vaticana'ls signes rítmics de Solesmes, faig ús d'un dret reconegut als Ordinaris per la Congregació dels Rites, perquè jo crec que aquests signes no modifiquen pas l'integritat de la notació. Ademés, jo obro segons experiència feta en ma Catedral, de llur utilitat pràctica incontestable.

Jo desitjo, etc...

(De la *Semana Catòlica*, de Verdun, del 6 d'Abril de 1907.)

LA MISSA EN «SI MENOR»

L'execució de la *Missa en si menor*, de Bach, a la «Schola Cantorum» ha sigut l'aconteixement, sinó'l més important de l'actual temporada parisenca, altrament important que les Arianes y Circes y altres *ejusdem farinae*. Es llàstima que l'amic

Nin no n'hagi parlat aquí més llargament y ab més coneixements que jo; però estic segur que, mancat de temps, no ho ha pogut fer.

La «Schola», durant algunes setmanes, ha estat fortament commoguda. Les energies de tothom, desde en D'Indy fins a l'estudiant incipient, semblaven concentrarse en un sol punt; existia una invisible frisança, un anhel latent, y aquella expectació que regna arreu quan ha de succehir quelcom de gran. En efecte, era un aconeteixement la primera execució a París de la *Missa* sencera, sense supressions ni alteracions. Y no era pas un joc d'estudi final, després dels estudis preparatius que de temps se venien fent, d'una obra de tant vastes proporcions y erissada de tota mena de dificultats.

Més, els elements que integren la «Schola» són ardits y comencen a estar fets an aquesta mena de lluites, haventse ja familiarisat anteriorment ab obres com l'*Aclus tragicus*, l'*Oratori de Nadal* y la *Passió segons Sant Joan*; tenen ademés una confiança cega en el mestre que'ls guia a la victòria. Y, per damunt de tot, hi plana l'amor pur y desinteressat de l'Art, perquè allà ningú brega per una vana distinció oficial, ni per un èxit superficial y efímer, no haventhi, en conseqüència, ni rivalitats ni malevolenses. Diríes que's treballa pausadament y ab una perseverancia monacal. Tal volta l'esperit y el mètode dels benedictins, que visqueren tant temps en l'hotel de la *rue Saint-Jacques*, actual hostatge de la «Schola», s'hagi transmès als seus successors, fructificant en ells. Precisament aquest aspecte característic de la «Schola Cantorum» li dona una certa semblança ab aquell rusc de laborioses abelles que es el nostre estimat ORFEO.

El sentiment de germanor que hi domina va quedar evidenciat un cop més al tractarse de la formació dels chors que cantaren la *Missa*. La massa choral, formada pels alumnes de les classes de cant, no era prou nombrosa pera empendre aquesta obrassa, que necessita produir grans efectes de plenitud y que en l'*Hossanna* divideix les veus en dos chors. En D'Indy va fer una crida a la bona voluntat de tothom, y desseguida va oferirli son concurs un improvisat estol de cantaires format per molts de sos fidels deixebles dels cursos de composició, per professors de la «Schola» y fins per artistes d'anomenada. Ab quina fe va treballarse en els ensajos, malgrat l'incomoditat y l'estretor del lloc destinat als executants en la sala de la «Schola», que resulta esquifida pera les grans solemnitats! Tots, els ulls fets en el mestre, hi posavem els cinc sentits. Y comensavem els passatges difícils ab una paciència inlassable, fins que sortien nets y fins que hi donavem l'accent expressiu! Sols d'aquesta manera pogué arribarse a una execució, sinó perfeta

(hi ha res perfect en aquest món?), sens dubte correcta y segons l'esperit de l'immortal Cantor de la Thomasschule. Crec que no han faltat crítics rondsinares que hi han tingut que dir sobre aquest punt de l'interpretació. Però'l públic acudí devot als concerts, y les diferents impressions que senti, clarament manifestades, son imponent silenci després del *et sepultus est*, son entusiasme vibrant acabat el *Sanctus*, foren el mellor testimoni de l'eficacia de l'execució. Tothom va complir sa obligació. Entre'ls executants cal esmentar el venerable mestre Guilmant a l'orga, y de tots els solistes mereix una especial menció Mme. Philip, qual manera incomparable de dir va donar gran relleu al *Laudamus Te* y a l'*Agnus Dei*.

La *Missa* en *si menor* no fou composta seguidament, sinó a intervals. El 27 de Juliol de 1733 Bach enviava el *Kyrie* y el *Gloria* al Príncep Elector de Saxonia Frederic August, ab una dedicatòria interessada en la qual sollicitava'l títol de Compositor de la Cort. Els altres nombres foren escrits més tard, y, segons Spitta, en 1738 l'obra estava llesta¹.

La *Missa* no fou may executada íntegrament en vida de Bach, tant a causa de ses proporcions desmesurades, com per no esser aquesta l'intenció del seu autor. Alguna de ses parts s'executà sens dubte a Leipzig; però'l manuscrit autògraf del *Kyrie* y *Gloria*, que's conserva a la biblioteca de Dresde, demostra ab sos fulls intactes que la Capella Reyal no's va dignar inclòurel en son repertori.

Abans d'obrir la partitura s'ha de tenir en compte que l'obra no es de cap manera litúrgica, ab tot y esser destinada (sa primera part al menys) al culte catòlic, puix l'Elector professava aquesta religió. Encara que en Bach fos un home creient y fins piedós, segons sos biògrafs, fatalment el gran pecat del protestantisme, que deya ab frase gràfica'l mestre Millet en aquesta mateixa REVISTA, pesava sobre d'ell. No hem de cercar en la *Missa* aquella oració senzilla y confiada dels polifònics catòlics, aquella dolça violència feta al cel dintre dels límits rituals. Ja'ls primers acords formidables del *Kyrie* anuncien la tragedia d'una humanitat que ha perdut son camí, y aquesta primera suplicació té quelcom d'amenassa, o, si aquesta expressió sembla exagerada, no té certament l'accent de cristiana resignació. Y el conjunt de l'obra, ab sa magnitud titànica, ens apareix més com un esforç superb que com un humil desitg d'elevarse fins a la Divinitat. Hi do-

1) Alguns fragments: el *Glorias agimus tibi*, el *Qui tollis*, el *Patrem omnipotentem* y el *Crucifixus* són extrets de Cantates anteriors, però l'adaptació no es feta capritxosament, sinó que Bach té'l més gran cuidado en que'l text llatí sigui anàlec al text primitiu alemany.

mina més l'esperit del Renaixement que'l sabor mitj-eval. Fa pensar més en les concepcions del Buonarroti que en les ingenuïtats de Fra Angèlico.

No pretenc, per medi d'aquestes comparacions que'm semblen bastant exactes, enlairar unes coses en detriment d'altres, ni promoure la discussió de qüestions difícilíssimes, sinó simplement fer ressaltar un dels aspectes de la *Missa en si menor*. Ni vull formular l'ombra d'un càrrec contra Bach. Ell, com tothom, estava forsosament influït per l'estat de la societat que'l voltava, y aquesta influència's reflecta inconscientment en ses obres. Bach es sincer, noble y profund, però no es estrany que en l'august sacrifici de la missa hi vegi, més que'l sentit místic, el drama, y hagi volgut traduir, podriem dir d'una manera realista, les grans emocions produïdes per sos diferents episodis. Es per aquest motiu que ha subdividit en varis fragments cada una de les cinc parts tradicionals que'ls compositors litúrgics consideraven com una sola oració colectiva, fent alternar els soli ab els chors y donant lloc a l'expressió de sentiments menys violents que formen contrast y són un repòs necessari pera l'esperit massa impressionat ab els fragments patètics.

No obstant, fóra donar mostres de *parti pris* o d'ignorancia negar la filiació que uneix Bach als mestres dels segles XVI. Citaré alguns caràcters que'ns mostren aquesta filiació. Tracta'ls chors sempre en polifonia o, més exactament, en polimelodia, y el nombre de veus es més de quatre, en general cinc, sis en el *Sanctus* y vuit en l'*Hossanna*; introdueix motius gregorians, com l'entonació del *Credo* y el *Confiteor*; y té sovint les mateixes preocupacions simbòliques. Aquestes mereixen que'ns detinguem un moment.

En primer lloc salta a la vista les garlandes de vocalis en els moments de jubilació, que recorren aquelles expansions dels alleluies gregorians. Y, si s'aprofondeix una mica, se troben a cada pas testimonis que confirmen aquest afany de simbolisme. L'Albert Schweitzer fa remarcar de quina manera en Bach representa'l misteri de la consubstancialitat del Fill ab el Pare en el *duetto*: *Et in unum*, servintse d'un sol tema frasejat de dues maneres diferents; y cal afegir que durant tot el *duetto* abdues veus, imitantse continuament y presentant les frases l'una a l'altra, s'ajunten, s'uneixen, se fonen en una mateixa substancia musical. Vers la fi d'aquest mateix *duetto*, la baixada del Fill de Déu a la terra està simbolisada per un motiu descendent dels violins; aquest motiu, despullat de sa serenitat, desfigurat, en una paraula, humanisat, serà l'acompanyament obstinat y enguniós de l'*In carnatus*, y fins arribar a les paraules *et homo factus est* no trobarà un repòs ab la cadència final. Igual

simbolisme en la fórmula ascendent sobre les primeres síl·labes del *Et resurrexit*, en l'*ascendit in caelum*, en el *sedet* proposat per medi d'una síncopa en les quatre veus superiors y afirmat pels baixos d'una manera categòrica... Y aquests símbols no són rebuscats y frets, no estan renyits ab l'expressió musical, sinó que's confonen ab ella, y no encarcaren y cristalisen la forma.

Tampoc es un obstacle al lliure desenrotllament de la forma'l sistema fugat adoptat quasi sempre per Bach y que fou sa manera predilecta y podem dir natural de realisació. La lògica y l'idea musical may s'aparten d'un perfet equilibri y donen naixença a les distintes parts del tot, vigoroses, plàstiques, intenses. Sobres d'això no es precis insistir, puix es lo primer que's fa evident quan s'entra en contacte ab qualsevol obra de Bach.

Al costat de la forma fugada afectada generalment als chors (alguns són precedits per una mena de preludi en el qual prenen part totes les veus en conjunt) els soli tenen una construcció especial: en ells el tema exposat en *ritornello* conté diversos elements distints els uns dels altres, que's disgregan y seran desenrotllats a mida que les paraules ho vagin exigint.

Mereixeria ser objecte d'un estudi especial el partit meravellós que en Bach sab treure de tots els elements de que pot disposar pera contribuir al major grau d'expressió. Entre aquests, l'orquestra, malgrat lo deficient que pot semblarnos a nosaltres, acostumats als grans recursos moderns, produeix entre ses mans una gran varietat de matisos. Sols citaré, per exemple, la delicadesa ab que són empleades les flautes en certs moments d'emoció més atemperada, o l'impressió de llum que dona la trompeta aguda en els moments d'entusiasme, o la sonoritat especial que'ls oboes donen a certs passatges expressius reforçant els instruments de corda o les veus.

Seria interminable fer un anàlisi de tots els moviments de la partitura y fóra de lloc en aquest modest article. Sols citaré de passada alguns aspectes generals y certs moments culminants. Més amunt ja he fet alusió a la grandesa tràgica del primer *Kyrie*: el tema principal es d'una bellesa feréstega y va avansant ab un rigor implacable, que sembla que no hagi de tenir aturall. El segon *Kyrie* no es menys tràgic, però'l cromatisme de les primeres notes del tema li dona un caràcter de major depressió. El duo *Christe eleison*, més sossegat, queda com aixafat entre'ls dos *Kyries*.

El *Gloria* té un moment inenarrable quan, després de la pompositat inicial, tot se calma, y les sopranos entonen el *et in terra pax*, l'himne de la pau universal, el cant de la joia de viure, que en

sos vocalisos ideals sembla enlairarse vers son etern Dispensador.

Passem de llarg l'intima y femenina adoració del *Laudamus Te*, la majestat del *Gratias agimus tibi*, l'accent suplicant del *Qui tollis*, l'alegria desinvolta del *Cum Sancto Spiritu*, y admirem-nos davant de la fuga del *Credo in unum, Deum*, colossal afirmació de fè, que no coneix el dubte, com ho afirma impertorbable l'incessant caminar del baix; la mateixa afirmació vigorosa se repeteix en altra forma en el *Patrem omnipotentem*. Ja he dit l'angoixa del dibuix obstinat de l'*Incarnatum*, al qual s'afegeixen les veus ab un tema simbòlic descendent. Y arribem al *Crucifixus*, que es potser la pàgina més sublim de tota la *Missa*. Voler descriure l'impressió de desolació que produeix fóra una profanació, com ho fóra així mateix una execució en que tothom no hi posés tota l'ànima. Solament citaré una frase d'en D'Indy en un dels ensajos. Ens va dir: «Es precis que comuniquem al públic un tant gran sentiment d'estupor, que li sigui impossible aplaudir».

Abreviaré una enumeració que resultaria fastidiosa, y, abans d'acabar, sols m'aturaré un moment en el *Sanctus* y *Agnus Dei*. El primer, junt ab l'*Hossanna*, es un dels chors més esplèndits de Bach. Abans de comensar el període fugat, *Pleni sunt caeli*, el preàmbul es d'una grandiositat única: potser baix aquest punt de vista no existeixi res de comparable en la literatura musical. La diversitat simultània dels elements rítmics y melòdics es d'una riquesa extraordinària: quin contrast entre'l tema solemne y afirmatiu dels baixos y els vocalisos jubilatòris que van desgranant les veus superiors! Tota ponderació es petita pera donar una idea de la magnificència d'aquest *Sanctus*.

En l'*Agnus Dei*, ab son ritme sanglotant y son cromatisme persistent, es un sentiment dolorós individual qui té la paraula. De tots els soli de la *Missa* es sens dubte'l més expressiu.

Ab temps escàs y sense braó suficient pera estudiar seriosament la *Missa en si menor*, sols he reproduït alguna cosa de lo dit per persones més autorisades, no podentme estar de barrejarhi alguna reflexió de la meua cullita. Tal volta qui hagi tingut la paciència de llegir aquestes ratlles sentirà'l desitg d'obrir la gran partitura y de penetrar mellor sos secrets. Si això succeeix, n'estaré ben joyós, puix hauré alcançat el fi que'm proposava.

Jo voldria promoure en tots els aimants de l'Art semblants desitjos vehemets y insaciabls. Jo voldria que la base de tots els estudis musicals fossin les dues pedres angulars de l'Art modern, Bach y Beethoven, y que ses obres fossin continuament meditades, analisades, aprofundides.

Aquesta es l'única sava de vida que deuria circular generosament en l'escola catalana que ara renaix ab forta empenta, l'única sava que pot enrobustir son tronc y adornar ses branques, no sols d'espès fullam, sinó també de fruits gustosos. Y ara que la Música no's veurà obligada d'anar trucant de porta en porta, puix tindrà un asil definitiu en el palau del ORFEO, aon serà mestressa y regina, jo voldria que tothom sentís la necessitat imperiosa d'escoltar les obres dels mestres pera satisfer la fam espiritual de bellesa clàssica.

Cal parlarne sovint de tot això ab insistència y tossuderia, a fi de que tothom se desvetlli, y també pera que'ls que presumptuosament ens creyem desensonyats no'ns acontentem ab una fàcil delectació, sinó que persistim en una inquieta y feconda investigació. Car, com diu el Poeta del seu Art, també la Música encara

es plena de virtuts inconegudes.

L'ORFEO CATALA ha emprés una obra magna, comensant pels *Motets* de Bach. Ab el temps, si Déu vol, anirà seguint ab les *Cantates*, els *Oratoris*, la *Missa en si menor* y, finalment, la *Passió segons Sant Mateu*. Quina bella esperança!

VICENTS M.^a DE GIBERT

POST SCRIPTUM

Escrit l'article precedent, vaig rebre'l nombre d'Abril d'aquesta REVISTA reproduhint cabalment l'article de M. Ecorcheville en el *Mercure Musical*, al qual feya especialment referencia al parlar de certs «crítics rondinayres». Existint una evident contradicció entre dit article y el meu, tot reconeixent les bones intencions de M. Ecorcheville, me semblen necessaries per ma part breus paraules de ratificació en un o dos punts, no obstant sense la més petita pretensió de promoure una polèmica, ni de dir *le dernier mot* en una qüestió que podria omplir innombrables quartilles.

No discutiré, doncs, tot el text d'un article que produhi gran remor entre'ls scholistes militants. Passant per sobre la fantasiosa descripció de l'auditori de la sala de la *rue Saint-Jacques*, diré un mot sobre interpretació. Soc el primer en confessar que les execucions de la «Schola» no són perfetes per la naturalesa mateixa dels elements que hi prenen part; però de cap manera puc reconèixer llur caràcter purament històric y despallat d'emoció artística. Això es dir d'una manera indirecta que en D'Indy es abans de tot un musicògraf, justament ell que té un sant horror d'aquesta mena de gent! Després de

sentir-lo predicar continuament que en música cal cercar en primer lloc l'accent expressiu, el sentiment, l'emoció, sense'ls quals l'obra d'art no existeix; després d'haverlo sentit discórrer sobre'ls grans monuments de la música antiga ab aquella elevació de comprensió tant allunyada del fred anàlisi d'un erudit bibliotecari, y després de trobar-me baix sa

màgica influència durant l'estudi de l'obra que ha sigut l'objecte de l'article precedent, no m'es possible deixar de protestar contra la suposició més amunt apuntada, puix no voldria que'ls llegidors de la REVISTA tinguessin un concepte equivocat sobre la personalitat d'en D'Indy, qui es, per damunt de tot, un gran artista. — V. M. DE G.

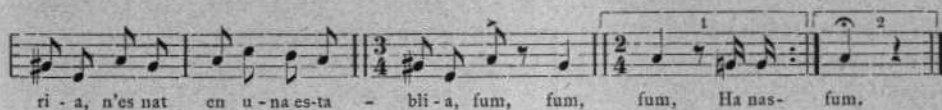
CANSONS POPULARS CATALANES

RECULLIDES PER EN JOAQUIM PEGANINS

(CONTINUACIÓ)

FUM, FUM, FUM

Ritmat

A vinticin-c de De-se-m-bre,
fum, fum, fum,
ha nascut un minyonet
ros y blanquet,
fill de la Verge Maria;
n'es nat en una establia,
fum, fum, fum.

Aquí dalt de la montanya,
fum, fum, fum,
si n'hi han dos pastorets
abrigadets
ab la pell y la samarra;
mengen ous y botifarra,
fum, fum, fum.

Qui'n dirà més gran mentida?
fum, fum, fum.
Ja'n respon el majoral
ab gran cabal:
— Jo'n faré deu mil camades
ab un salt totes plegades,
fum, fum, fum.

Ja'n va respondre en Diego,

fum, fum, fum,
Bé t'enganyes per meitat,
tu, Escarbat,
que tu sempre per fingirte
jo mentida tinc de dirte,
fum, fum, fum.

Les llangonisses d'aquell,
fum, fum, fum,
bé sé prou qui les ne trau,
y a mi ja'm plau,
y el vi dols de la padrina
jo me'l bec per medicina,
fum, fum, fum.

A vinticin-c de De-se-m-bre,
fum, fum, fum,
es lo dia de Nadal
molt principal;
quan eixirem de maitines
farem bones restolines,
fum, fum, fum.

Deu nos dó unes santes festes,
fum, fum, fum,

ab temps de fret y calor,
y molt millor
fentne de Jesús memoria

lo tindrem sempre a la Gloria,
fum, fum, fum.

CANSÓ DE L'INFANT

Amanyagant

¿ Què li'n da - rem al In-fant nat, tot mort de fret y tot ge - lat? Com-prem-li'n
ro - ba, puix es tant po - bre, no té ves - tit. Fill de Ma - ri - a, en l'es - ta -
bli - a, n'es nat a - nit. Si l'In-fant plo - ra y la Se - nyo - ra tris - te - la es -
Respost
tà? Fem - li'n co - se - tes ben bo - ni - que - tes; ja ca - lla - rà.

¿ Què li'n darem a l'Infant nat,
tot mort de fret y tot gelat?
Compreli'n roba,
puix es tant pobre,
no té vestit.
Fill de Maria,
en l'establia
n'es nat anit.

*¿ Si l'Infant plora
y la Senyora
tristela està?
Femli'n cosetes
ben boniques:
ja callarà.*

Una juguina li'n vull comprar
perquè tot sol puga jugar.
Una campana
de bona gana
li'n compraré;
un vestidet
bescarsilet,
tot viudrà bé.

Li comprarem també alguns turrans
sucats ab sucre que sien bons;
neules torrades
y ab mel-melades
y alguns confits,

perquè aixís puga
ab ses dolsuries
passar la nit.

Fruita novella li'n vull comprar:
pomes ni peres poden faltar,
alguna figa
dolsa y pansida,
rahims gromets,
jo'n tinc melons
que tots seran bons
per fè un presentet.

Si ab aquestes no vol callar,
se'n pot sa mare aconsolà,
y a Joseph crida
ab agonía,
dihentli: — Espòs,
preneulo en brassos:
veurem si acàs
callaria ab vós.

Quan lo bon vell sent que plora tant,
diu: — Pel cert no ho puc sofrirho tant;
fa més d'una hora
sento que plora
ab gran clamor. —
Diu a Maria
ab agonía:
— M'en trenca'l cor.

FESTIVALS AL PALAU DE BELLES ARTS

En els festivals organitzats pel mestre Nicolau que s'han celebrat a Belles Arts ab motiu de l'Exposició internacional de Pintura, l'ORFEO CATALÀ hi ha pres una part ben important.

En els dos concerts que fins ara s'hi han donat, l'ORFEO ha cantat en el primer, baix la direcció del mestre Millet, *La Mare de Déu* y el *Credo* de la Missa del Papa Marcello, fentse novament sentir el gran motet de Bach *Jesús, joia meua*, en el segon, donat el diumenge dia 28.

Cooperà, además, en l'important part de chors de la *Consagració del Graal* del *Parsifal*, executada per nombrosos elements que formaven un conjunt de més de 500 executants, constituïts per la societat «L'Eco de Catalunya», de Sant Andreu, pel chor y orquesta de l'Escola Municipal y per la Banda Municipal, quals elements varen executar, además, la *Pàtria Nova*, de Grieg, que cloïa'l programa del primer concert, y el *Cant elegiac al Doctor Robert*, d'en Nicolau, a l'acabament del segon.

L'efecte que produí al públic una massa tant nombrosa executant les esmentades obres va ser ben agradable, exigint ab els seus aplaudiments la repetició de la *Pàtria Nova* y del *Cant elegiac*, del mestre Nicolau, el qual tingué de presentarse varies vegades al seu lloc pera correspondre als aplaudiments de l'auditori, tant després de dirigir les composicions que anaven al seu càrrec com a l'acabament de la seva hermosa obra *La Mare de Déu*.

L'orquesta de l'Escola va tocar en el segon concert varis fragments de *L'Arlesienne*, de Bizet, tenint de repetir la coneguda *Farandola*.

La Banda Municipal també tocà sola algunes pessets del seu repertori y además estrenà una *Gran Marxa* original del mestre Sadurní, que produí un efecte extraordinari.

La concurrència que assistí an aquests importants festivals va ser nombrosíssima, atreta, sens dubte, per lo important dels programes y dels elements cooperadors.

BARCELONA

Teatre Principal. — La primera serie de sessions dedicades a l'audició completa de les Sonates de Beethoven, qual interpretador ha sigut l'eminent concertista de piano Ed. Risler, ha constituït la manifestació musical més important d'aquest final de temporada. Dividida en tres sessions, que's celebren els dies 30 d'Abril, 2 y 6 de Maig, en ella s'hi ha comprès l'audició de les sonates ops. 10 núm. 3, 26, 27 núm. 2 (*Clar de lluna*), 28 (*Pastoral*), 31 núm. 3, 57 (*Appassionata*), 81 (*Els Adéus*), 90, 101, 106 y 110. L'audició d'aquestes obres no fou pas presentada en son ordre cronològic, sinó que, a imitació de lo que ja havia fet abans l'«Associació Wagneriana» ab els importants cicles del mateix autor, foren presentades en cada sessió en agrupament correlatiu, guardant la seva disposició un interès sempre creixent.

En Risler desempenyà son comés ab una serietat y ab una perfecció de mecanisme per tothom alabades. El sol fet d'empendre una obra tant superior com es l'execució de totes les Sonates de Beethoven y realitzarla ab tant rara fortuna y acert mereix l'aplaudiment més incondicional, y, tot respectant l'autorizada opinió del nostre distingit col·laborador senyor Nin, exposada en aquestes mateixes planes un any enrera sobre l'interpretació de les mateixes obres, considerem també qui d'entre tants pianistes com corren pel món ho faria avuy ab més puresa d'estil y ab més consciència artística. De quants pianistes estrangers ens han visitat aquests darrers anys, en Risler es, indubtablement, qui ha demostrat més excelentes condicions pera ferho; puix, sense desviar-se per tortuosos viarans, ell es qui ha sabut resistir millor els perillous afalagaments d'un públic massa impressionable que a tants y tants virtuoses ha desvirtuat.

Fer un estudi detingut de cada sonata y de l'interpretació an elles donada per en Risler, no hi cab en aquest lloc: dihem solament la profunda impressió que produhiren a l'auditori les *Sonates* núm. 29 en *si bemol*, núm. 28 en *la*, y núm. 31 en *la bemol*, pertanyentes a l'últim estil, que no recordem s'hagin sentit may aquí en públic fins ara. Les tres, dintre sa varietat expressiva, són per un igual d'incommensurable bellesa. També mereixen senyalar-se per la seva felis realització la *Sonata en mi menor*, op. 90, d'un sentiment tant exquisit, y la popular *Appassio-*

nata, que clogué'l programa de la segona sessió, després de la qual va fernes sentir encara en Risler, de regal, el primer temps de l'anomenada *Aurora*.

Les ovacions que's dedicaren al famós pianista durant el transcurs de les tres sessions foren innombrables. Jamay cap altre artista fou aquí festejat y alabat ab més unanimitat de parer. Agrahit en Risler a tals demostracions d'entusiasme, correspongué benèvolament l'últim dia tocant després del preludi d'*Els Mestres Cantaires*, inclòs al final del programa, tres composicions més, que foren el *Scherzo* en si menor de Mendelssohn, l'*Invitació al Vals* de Weber y una pessa d'en Chabrier.

La segona serie, anunciada pel mes d'Octubre, promet esser no menys interessant, puix en ella se donaran totes les sonates que falten pera l'audició completa.

La Direcció de l'Academia Granados, organitzadora d'aquestes memorables sessions, s'ha fet acreedora al més alt reconeixement de quantes persones s'interessin pel gran art y la cultura de nostra ciutat.

No oblidem, per fi, de mencionar que en Risler ha utilitzat en sos recitals un magnífic model de gran cua de la casa Ortiz y Cussó, que s'ha distingit per sa sonoritat potenta y rica en matisos.

De retorn de Palma de Mallorca, ahont hi donà una serie de concerts ab èxit ben falaguer, la Orquesta Filarmónica Barcelonesa, que dirigeix el mestre Joseph Lassalle, va ferse sentir de nou al Principal en dos concerts celebrats els dies 23 y 25 del corrent mes. Les obres executades foren la *Simfonia inacabada*, de Schubert; *En les estepes de l'Asia Central*, de Borodine; *La cansó de la Bruixa*, de Schillings; la *Setena simfonia*, de Beethoven; *La Cassa*, de Haydn; *Odissea*, de Boeche, y *Simfonia fantàstica*, de Berlioz.

Malgrat el bon recort que per son excelent despeny havia deixat la Filarmónica, el teatre va veures escassament concorregut, sens dubte per trobarnos a les acaballes de temporada y per haver ja sentit el públic la major part d'aquelles obres en els darrers concerts de Belles Arts.

La companyia lírica que ab tant extraordinari èxit ha actuat en el Principal durant les temporades d'hivern y primavera donà per terminada sa tasca el dilluns de Pasqua granada, havent celebrat dagues nits abans la vetllada en honor del jove mestre en Joan B. Lambert, el qual ab real talent y ab aplaudiment general ha vingut concertant y dirigint davant de l'orquestra la munió d'obres que desde'l debut de l'empresa Graner s'han representat en aquell escenari.

En l'esmentada vetlla's donà per última vegada el deliciós conte musical de Humperdinck, *Ton y Guida*, que ha constituït fins ara l'èxit més important de la carrera directorial d'en Lambert, y seguidament foren cantades per les senyoretes Correa y Morató y senyors Balasch y Puiggener algunes melodies originals del mateix Lambert, rebudes totes ab grans aplaudiments, finalisant la festa ab l'audició de la nova sardana *Agala*, que'l propi mestre honorat en la vetllada havia escrit expressament pera la funció de gala que's dedicà a la Reina dels Jocs Florals d'enguany, senyoreta Agueda Sanllehi y als poetes premiats.

En la composició d'aquesta sardana, d'una orquestració molt original y distingida, aixis com en la de les melodies abans esmentades, d'un bell caràcter popular, en Lambert ens ha ofert un nou aspecte de les seves aptituds musicals de la més apreciable estima.

Programa de mestre fou el que'ns dedicà'l pianista Pau Martí en el teatre d'en Graner la nit del 29 d'aquest mes. Heusel-aquí: *Toccata y Fuga*, Bach-Busoni; *Sonata* op. 27, núm. 2, Beethoven; *Chor d'El Vaixell Fantasma*, Wagner-Liszt; *Preludi, Choral y Fuga*, César Franck; *Estudis simfònics*, Schumann. Molta empena's necessitava pera presentarse en públic, als 14 o 15 anys, ab totes aquestes obrasses. No n'hi falta, afortunadament, a l'aprofitat y estudiós deixeble de l'Academia Granados. Per moments no solament logrà vèncer l'emoció, tant natural, al jovenet que per primera vegada's presenta davant del gros públic, sinó que fins semblava trobarshi bé en l'escenari. Es molt probable que ab l'edat y ab la perfeta consciencia de lo fet perdi un xic, algun dia, d'aquesta bella serenitat.

El jove Martí té reals qualitats. Ha begut en bona font y no li falta ni vigor, ni ritme, ni precisió. Ademés, identificantse perfectament ab les indicacions dels seu mestre, executa certes pàgines ab forsa caràcter. No li falta, doncs, cap de les qualitats indispensables pera arribar a ser un excel·lent pianista. Ab tal, naturalment, de treballar encara. Al nostre entendre, lo que millor executà en la vetllada que'ns ocupa fou la *Toccata y Fuga* de Bach-Busoni y els *Estudis Simfònics*. Es clar que certes pàgines li venien amples, però no deixava de resultar sempre simpàtica l'ardidesa ab que les atacava. No deixem, en fi, de consignar que, per moments, semblava tot un home.

En resum, es impossible exigir res més de lo que donà an el jove Pau Martí, y s'ha d'afegir, pera esser just, que són ben comptats els pianistes que a la seva edat toquen y comprenen ja tant com ell. Aquest concert fou, doncs, en definitiva, un èxit

pera'l concertista y pera'l seu mestre l'Enric Granados.

Una sessió de Trios a can Riquer. — Sent aquesta REVISTA un fidel reflexe de tot lo que's fa en música en la nostra terra, — reflexe que procurem sigui sempre tot lo més complet possible, — bé hem de parlar també avuy de la bella sessió de música de *camera* que en Marian Perelló, violinista, en Joseph Rabentós, violoncelista, y en Joseph Sabater, pianista, donaren fa poc en aquell *interior* de can Riquer, que tant bé coneixen tots els aimadors de belles coses.

Y bo es també fer constar el bell exemple de l'Alexandre de Riquer, el refinat artista, convidant als seus amics, no a oir romancetes de saló ni a ballar *bostons*, sinó a escoltar, bellament executats, alguns trios de Mozart, de Haydn y de Mendelssohn. Bé es veritat que tot lo que no fos aquesta música dissonantia allà en aquella casa tant coralment hospitalaria, ahont no's topa sinó ab llibres rars, ab dibuixos de mestre y ab exquisitats de tota classe, pera dirho en una paraula.

Ademés dels trios ja esmentats, el notabilíssim violinista en Marian Perelló executà també un *Andante* y *Allegro* de Haendel, que fou molt ben acompanyat per en J. Sabater, y tocà, ademés, pera terminar la vetllada, el sempre hermós *Andante* d'un trio de César Franck, que'ns donà ocasió pera aplaudir novament la bella sonoritat del violoncelista Rabentós.

Afegim ab gust que na Carme Amat, que tant exquisidament sab dir els *lieder* de Schumann y de Schubert, tingué l'amabilitat de farnos sentir algunes cançons del primer d'aquests dos mestres. En Lliurat l'acompanyà.

Les famílies y aficionats que assistiren devotament an aquesta vetllada, foren relativament poques, però escullides. Citarem, de memoria, les distingides famílies Torra, Llorens, Griñan, Gallardo, Serra y Amat, y els joves Massó, Alfonso, Bellido, etcètera.

En fi, no oblidem de consignar que després de la vetllada que acabem de ressenyar, y quan sols quedaven en la sala un ben reduït nombre d'aficionats, a precís d'alguns d'ells, en Lliurat tocà tot un enfilall de pàgines de Schumann, Chopin y Chaminade. Després, l'Alexandre de Riquer, sempre generós, ensenyà als seus amics les seves darreres adquisicions: dos Goyas admirables, que al costat dels dos exemplars d'en A. Rassenfosse, el gran artista belga, rebuts precisament aquells dies, ajudaren a rematar el programa. Y heus-aquí una vetllada de les que *fan bé...* y de les que's tindrien d'imitar, si fos possible.

Recital Marlet. — En Vidiella ja'ns hi té acostumats ab la presentació de deixebles que executen ab la fermesa y la serenitat de veritables concertistes; més, ab tot y sabut, l'impressió que'ns causà'l recital donat per en Joan Marlet en el Foment del Treball Nacional la nit del 29 d'Abril, fou d'agradabilíssima sorpresa. En Marlet es de la fusta dels bons artistes, y, en vigílies de marxar a l'extranger pera prosseguir sos estudis, no dubtem en augurarli una carrera brillantíssima, creguts de que'l seu nom no tardarà en juntarse al de tants pianistes catalans com fóra d'aquí s'imposen per son talent y per son estil personalíssim basats en l'escola ben reputada dels nostres mestres.

El programa que'l jove pianista interpretà l'esmentada nit era de prova. En ell s'hi trobaven compreses les obres següents: *Preludi y fuga XXI*, de Bach; *Sonata núm. 18^a op. 31*, de Beethoven; *Balada en la bemol*, de Chopin; *Allegro*, op. 8, de Schumann; *A ma fiancée*, de Schumann-Liszt; *Rapsodia núm. 2*, de Brahms; *Preludi, Sarabanda y Toccata*, de Debussy; *Humoreske*, de Tschaiikowsky, y *Toccata*, de Saint-Saëns.

En Marlet les executà ab un domini complet, ab pulcritut refinada y ab una comprensió ben rara en els seus pocs anys. Les tres pessets de Debussy, especialment, que figuraven en primera audició foren transmeses ab un convenciment que'ns seduí del tot. No solament fou vensuda la part mecànica de la manera més perfeta, sinó sobre aquesta lluí el sentiment característic d'elles d'una subtilitat exquisida.

El nombrosíssim y molt distingit auditori, que no cabia materialment en la gran sala, festejà an en Marlet ab grans picaments de mans y, a més de ferli repetir l'aixerida *Humoreske*, de Tschaiikowsky, l'obligà al final del concert a seure de nou al piano, fentho aixís el novell concertista pera executar fóra de programa *Papillons noirs*, de Schumann.

Al felicitar a l'aprofitat deixeble per l'èxit tant senyalat de son debut, fem extensiva la nostra enhorabona al mestre en Carles G. Vidiella per lo que a la seva excelenta direcció y superior ensenyansa correspon.

Concerts Kubelik. — El famós violinista txec en Jan Kubelik, considerat com un dels millors concertistes que avuy corren, s'ha fet sentir a Barcelona sense haver despertat l'interès que lograren en distintes ocasions altres virtuoses. Els tres concerts que donà'ls dies 29 d'Abril, 1 y 3 de Maig a Novetats no arribaren a omplir pas ni mitg teatre, no obstant la propaganda que per endavant va ferse, y, ab tot y els aplaudiments que conseguí ja desde la primera nit ab sa tècnica meravellosa, hem de

confessar que la seva visita no ha produït entre nosaltres gran sensació. Es que en l'execució d'en Kubelik no s'hi sent vibrar may l'ànima de l'artista: una fredor glacial domina arreu; y si bé admirem l'agilitat de sos dits, l'impecable afinació y, principalment, la flexibilitat del seu arquet, que presta a l'execució un encís particular, no es prou això pera compensar la carencia total d'aquella vida intensa que'l geni de l'interpretador ab sa flama inspiradora ha de comunicar a tot lo que executa. Es en aquest únic cas que'l públic s'abandona y s'entrega, corprès per l'emoció viva que ompla de goig el seu esperit.

Heus-aquí ara les composicions més importants que en Kubelik tocà ab acompanyament de piano: *Concerti* de Saint-Saëns, Paganini y Wieniawski; *Simfonia espanyola*, de Lalo; *Fantasia escocesa*, de Max Bruch; *Romansa*, de Beethoven; *Preludi*, de Bach, y la sonata de Tartini, *El trill del diable*.

Gran Teatre del Liceu.—El dia 27 dels corrents va celebrarse la Junta General extraordinaria de propietaris del gran teatre pera la concessió de la empresa de funcions y votar la subvenció sollicitada en la que s'acceptés.

De les quatre proposicions que s'havien presentat, ha sigut acceptada en votació, quasi per unanimitat, la que havia presentat D. Albert Bernis. En aquesta'l nou empresari ofereix donar 60 funcions en la temporada d'hivern a rahó de quatre y cinc per setmana alternativament, 50 de les quals han de ser subvencionades ab 2.785 pessetes cada una, y les 10 restants sense cap subvenció, encara que seran d'igual categoria; estrenar en els cinc anys de la concessió lo menys sis òperes d'autor estranger; deixar de propietat del Teatre 50.000 pessetes en decorat; donar a la Quaresma concerts y balls d'espectacle, y reparar o construir l'escenari.

Aprovada la concessió a satisfacció de l'immensa majoria, va aixecarse la sessió, puix era aquest l'únic motiu de la Junta extraordinaria.

Les restants proposicions havien sigut presentades pels senyors París, Sanchez Juarez y Volpini. Per cert que'l segon de dits aspirants, senyor Sanchez, iniciava en la seva proposició l'idea de donar ample cabuda a nostra escena ab l'òpera de la terra, oferint vint òperes regionals a la primavera, y, en altra forma, la protegia també'l senyor Volpini, proposant obrir un concurs pera premiar y representar la millor obra d'aquest genre seriós.

Encara que no's diu si'l senyor Bernis concreta res sobre'l particular cas de l'òpera catalana, es d'esperar que, novament en ses mans l'empresa d'aquell teatre, no deixarà d'estudiar la qüestió y

procurarà atendre, com altres vegades, les justes aspiracions dels nostres músics y al desitg del nostre públic, que voldrien no veure més postergades al darrer lloc les obres originals dels compositors de la terra, no solament les inèdites, sinó també les que ab general aplaudiment s'han representat ja en diferents temporades.

Palau de Belles Arts.—Després del concert donat pel mestre Lassalle'l dia 28 del passat Abril al gran saló de Belles Arts, del qual ja'ns ocupavem en el número anterior, n'han seguit tres més que completen la tanda de quatre que hi tenia de donar ab la seva orquesta.

L'èxit que en cada un d'ells obtingué fou gros y creixent, demostrantli'l públic la seva admiració ab l'ovació que li va fer a l'acabament del quart concert, donat el dia 12.

Els programes, compostos d'obres de gran vàlua, varen ser executats bellament per l'orquestra, fentne ressortir el mestre Lassalle, ab la seva bona direcció, els més exquisits detalls.

Pera que's vegi lo important d'aquests concerts, copiem a continuació'ls programes:

Dia 5 de maig: *Simfonia* núm. 13 en sol, Haydn; *Odisea* (retorn y naufragi), poema simfònic inspirat en l'*Odisea* d'Homer, E. Boehe; *Simfonia fantàstica*, Berlioz.

Dia 9: *Odisea*, E. Boehe; *Faust*, simfonia, Liszt; *El cassador malebit*, Cèsar Franck.

Dia 12: *Overtura romàntica*, Thuille; *A les costes mediterrànies*, Pahissa; *Simfonia* núm. 2 en re menor, Brahms.

Associació de Lectura Catalana.—Durant el curs del present mes s'hi han celebrat dugues sessions musicals ben notables, la primera a càrrec de la distingida pianista senyoreta Forés, y dels germans Emilia y Anselm Ycart la segona.

Precisament dels tres artistes ens en hem ocupat ja en els darrers números de la REVISTA, posant de manifest les remarcables qualitats que posseeixen en l'especialitat que conreen. El nombrós públic que assistí a dites vetllades aprecià igualment la bona execució dels programes, aplaudint extraordinariament als esmentats artistes y fentlos repetir algunes de les pessas.

El programa de la senyoreta Forés s'imposava per la reputació de les firmes: Beethoven, Schubert, Schumann, Scarlatti, Wagner-Liszt, Chopin y Saint-Saëns, y els dels germans Ycart per la novetat de les obres compreses, ressaltant les escrites originalment pera'ls instruments en que s'executaren (piano y armonium), degudes als reputats mestres de l'escola francesa Gigout, Widor, Saint-Saëns, Guil-

mant y César Franck. A retenir la de l'últim autor, *Preludi, Fuga y Variació*, que es d'un sentiment exquisit.

Centre Artístic Musical. — El programa que'l dia 4 de Maig ens oferiren les senyoretes Adelina Serra y Herminia Creixell era mereixedor de tota alabansa per lo nou y ben triat. El bon gust que en ell hi presidia era ja garantia segura d'una bona execució, y així fou, en efecte, havent merescut tant la mezzo-soprano senyoreta Serra, com la pianista senyoreta Creixell, els elogis més complets de la concurrència que agradosament les escoltà.

L'interessant concert comensà ab les obres de piano *Sœur Monique*, de Couperin; *Fuga del gat*, de D. Scarlatti, y un *Preludi* y un *Vals* de Chopin, en les quals la senyoreta Creixell lluhí un mecanisme molt igual y una dicció esmerada. Seguidament, y acompanyada per la mateixa pianista, cantà la senyoreta Serra, ab bonica veu y ab delicat gust, cinc hermosos fragments d'Alex. Scarlatti, Gasparini, Pergolese, Mozart y Cherubini, tots ells remarcables dintre son propi estil. El públic els rebé ab marcat assentiment, però aplaudint més que les altres la deliciosa aria de Mozart *Quando miro quel bel ciglio*.

Les composicions de la segona part eren més modernes y una d'elles se donava en primera audició: *Melodia* pera piano, d'en Pahissa, que s'escoltà ab agrado. La senyoreta Creixell tocà, ademés, la *Bourré fantasque*, de Chabrier, que hauria lluhit altrament sobre un piano de més potencia, posant fi a la vetllada diverses melodies de Bianchini, Schubert, Schumann, Hüe y Grieg, cantades en català per la senyoreta Serra, les quals li valgueren nodrits aplaudiments y la repetició de dugues d'elles: l'inspirat *Noguer*, de Schumann, y la xamossa *Primavera*, de Grieg.

L'Eco de Catalunya. — Ab un ple a vessar aqueixa notable societat coral de Sant Andreu donà'l dia 5 del corrent, en el «Centre Popular Catalanista», un nou concert, que, lo mateix que'ls altres donats, fou un gros èxit.

El programa, compost de lo més escullit del repertori de «L'Eco de Catalunya», fou executat ab l'acert, ferma y ajust que ja li hem admirat en diferents ocasions.

El mestre Comella dirigí ab complet coneixement totes les composicions, rebent ell y els seus coristes repetits y merescuts aplaudiments.

En el programa hi figuraven les següents obres:

Primera part: *Els Xiquets de Valls*, Clavé; *Negra Sombra*, Montes; *Himne*, Millet; *Cançó de breçol*, (1.ª audició), Morera; *Fochs-follets*, Lambert; *Els*

Ramers del Volga, ***; *Brindis del Rhin*, Mendelssohn.

Segona part: *La Vrema*, Clavé; *Les tres flors*, Caldach; *Contemplació* (estrena), Caldach; *Els mals companys*, Lambert; *Lluny del món* (1.ª audició), Gade; *Cançó de taverna* (1.ª audició), Mendelssohn; *Patria Nova*, Grieg.

Tingueren de repetir-se, a pres de la gran concurrència, les pessas *Brindis del Rhin*, *Cançó de taverna* (que fou ovacionada per lo hermosa y ben dita), *Els mals companys*, d'en Lambert, y *Contemplació*, d'en Caldach, a qual autor li meresqué unànims aplaudiments.

Les composicions cantades per la secció de noys foren acompanyades a l'armonium pel mestre auxiliar en Ramon Puig, el qual acompanyà, ademés, la *Patria Nova*, junt ab el pianista senyor Molera, que, trobantse invitat a l'acte, se prestà graciosament a desempenyar la part de piano.

Felicitem a «L'Eco de Catalunya» pel seu nou triomf, y a la vegada l'encoratgem a que prossegueixi en la seva tasca hermosament educativa.

Societat coral «Euterpe». — Baix la direcció del mestre Sadurní va donar aquesta societat el dilluns de Pasqua'l primer concert matinal de la serie que organisa cada any per aquest temps.

El programa's componia de les següents obres:

Primera part: *Invocació a Euterpe*, Clavé; *Homenatge a Clavé*, J. Ribera; *Rienzi*, simfonia de l'òpera, Wagner; *Una orgia*, brindis a veus soles, Clavé; *Recort de l'Empordà*, sardana, C. Candi; *Himne al Progrés*, chor y orquesta, Ribera.

Segona part: *La pau dels pobles*, Rodoreda; *La rondalla de l'avia*, cansoneta, Sadurní; *La Marsellesa*, Clavé; *Salut als Cantors*, A. Thomàs; *Simfonia núm. 4 sobre motius catalans*, J. Ribera; *Les Dolze*, Sadurní; *La Violeta*, redova corejada, Clavé.

No haventnos sigut possible assistirhi, ens concretarem tant sols a copiar els següents paragrafs, extrets d'una ressenya publicada per un diari local:

«El primer concert matinal de la present temporada donat per la vella societat coral «Euterpe», al teatre del Tivoli, va veures forsa concorregut. Se va executar el programa que varem publicar, y algunes de les pessas van haverse de repetir, tant per lo ben ajustades, com per lo que van agradar a la concurrència.

» El mestre Ribera va veures obligat a recullir personalment els aplaudiments després de tocada per l'orquestra la seva *Simfonia número 4 sobre motius populars catalans*, y al repetir-se va dirigirla ell mateix. El mestre Sadurní, director artistic de l'«Euterpe», va contribuir ab sa batuta y ab la presentació de pessas noves al major lluiment.

»En les masses corals s'hi observava molt més ajust en l'execució y major seguretat de la que tenien per costum.

»Això denota un nou camí emprès y l'estímul dels nostres acreditats orfeons farà entrar en els veritables camins de l'art a les associacions corals fundades pel memorable J. A. Clavé, quan s'adonguin que la primera per ell fundada emprèn nous viaranyes, sempre dignes de lloa.»

Orfeó Montserrat. — El programa del concert que donà aquesta entitat musical el dia 28 del passat Abril es com segueix:

Primera part: *Cansó del Cassador*, Mendelssohn; *L'Emigrant*, Vives; *Els tres Tambors* (1.ª audició), Morera; *Plany*, Morera; *El Mestre* (popular); *Pregaria a la Verge del Remey*, Millet; *Jovenivola*, Millet; *Sant Dilluns*, Otto.

Segona part: *La Gata y en Belitre*, Pujol; *Sant Ramon* (1.ª audició), Morera; *La-re-ma-mi-fa-sol*, (popular); *El Rossinyol*, Morera; *Les flors de Maig*, (1.ª audició), Clavé; *El Pardal*, Morera; *Negra sombra*, Montes; *Brindis del Rhin*, Mendelssohn.

L'èxit més complet coronà l'artístic treball dels orfeonistes, els quals, atents a la batuta del seu director, feren que l'execució de totes les composicions fos cuidada y tal com requereix.

El mestre Cumellas, director de l'Orfeó, fou objecte dels aplaudiments unànims que li tributà la selecta concurrència que omplia'l saló del «Centre Moral» de Gracia, podentse dir lo mateix dels coristes, els quals s'esforsaren, lograntho, pera que'l concert complagués als socis protectors del «Orfeó Montserrat», als quals se'ls dedicava'l concert.

Algunes de les pessas executades tingueren de repetir-se.

Capella de Música de Sant Felip Neri. — El dia 26 els R. P. de la Congregació del Oratori varen dedicar a son Patriarca Sant Felip Neri una gran festa a l'iglesia que tenen establerta a Barcelona, havent cantat aquesta Capella, durant la Missa de Comunió, varis *Motets* y *Cansons Espirituals* de diferents autors; a les deu se cantà ab molt nombre de veus, y baix la direcció del mestre Millet, la missa del *Papa Marcello*, de Palestrina; a l'Ofertori, *Adoramus te Christe*, de Corsi, reservant el Santíssim ab el *Tantum ergo* de Victoria; a les sis de la tarda's cantà un *Trisagi* de Pujol, *Ave celi* de Lully, *Cantic a la Verge* de Pujol, *Salve Regina* de Bordes, *Tantum ergo* de Tappert, y l'*Himne a Sant Felip Neri*, de Millet.

Havent mort a la ciutat de Sabadell l'il·lustríssim senyor en Joaquim Casanovas y Gari-Montllor (A. C. S.), aquesta Capella, en nombre de 60 veus

y baix la direcció del mestre Millet, cantà'l *Requiem* de Victoria y varis *Motets* y *Cansons Espirituals* de Palestrina, Bordes y Millet, en els funerals que varen ferse a l'iglesia parroquial de Sant Feliu el dia 31 del passat pera'l bé de l'ànima de dit senyor.

Orfeó de Blanes. — En la vetllada que aquesta societat celebrà'l dia 4 del corrent mes de Maig en obsequi als socis, la secció coral cantà per primera vegada la balada gallega, d'en Montes, *Negra sombra*, ab una entonació justa y ben afinada, imprimintli la delicada expressió que requereix. També estrenà la composició d'en Clavé *Pel Juny la fals al puny*, matisantla fins a ferne ressortir tota la seva bellesa.

Aquestes dues composicions valgueren a nostre Orfeó una sincera ovació que li tributà'l nombrós públic que les escoltà, demanantne la repetició.

A més cantà l'*Himne de la Senyera*, d'en Brunet; *De bon matí*, d'en Clavé; *Jovenivola*, d'en Millet, y la cansó popular *L'hereu Riera*, d'en Joseph Sancho Marraco, totes molt ben interpretades y forsa aplaudides.

El director, l'Emili Mestre, rebé al final merescudes felicitacions per l'apropiada forma de dirigir la massa coral, colocantla a un nivell artístic envejable, atenent els medis de que disposa.

El tenor en Joaquim Pons y Albert cantà, ab acompanyament de piano, *En la tomba*, romansa de Joseph Ribera, y *Les Aranyes*, de Carme Karr, essent també molt aplaudit pel bon gust ab que les interpretà.

Tots aquests números, junt ab els altres que formaven el programa, deixaren ben complaguts als assistents a l'acte. — J. F. F.

Vich. — En les festes que la «Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat» dedicà a la seva patrona'l dia 28 del prop-passat Abril, la «Schola Cantorum» d'aqueixa ciutat hi prengué una part ben important, donant ocasió ab aquest motiu a que's pogués admirar una vegada més a tant important y seriós nucli artístic.

El matí's féu oir, ab la *Missa Pontificalis* de Perosi, en la festa religiosa que se celebrà a la Seu, fentho novament a la tarda en el concert que donà en els seus claustres.

Tant en una ocasió com en l'altra'ls cantors que dirigeix l'intelligent mestre de Capella de la Catedral, Mossèn Romeu, se feren escoltar ab forsa goig pel nombrós públic: el matí en la cuidada y justa execució de la missa de Perosi, y a la tarda en l'interpretació del notable programa que omplia'l concert.

Heus-aquí les composicions que'l constituïen, totes elles de forsa valua:

Primera part: *Ave Maria*, Victoria; *Lloanç a Maria*, Perosi; *Pregaria a la Verge de Montserrat*, Millet; *La Verge bressant*, César Franck; *Omnis amici mei, Finea mea*, de Palestrina; *Les campanes de Nadal*, Comes.

Segona part: *Ave Maria*, Pedrell; *La filla de Maria*, Nicolau; *Caligaverunt oculi mei, O quam gloriosum*, de Victoria; *Cansó de Nadal*, Romeu; *Montanyes regalades*, Sancho Marraco; *Patria Nova*, Grieg.

Aquest nodrit programa, en el qual hi figuren obres dels més oposats genres, va ser dit pels coristes ab forsa coneixement y afinació, lo qual prova la bona direcció de que disposen.

Tant el mestre Romeu com els concertants foren aplaudits per la gran concurrència que anà a sentirlos.

CORRESPONDÈNCIES

BRUXELAS.—Lo més remarcable que hem sentit aquí desde la meua darrera correspondència ha sigut, en primer lloc, les dugues representacions del *Tristany y Isolda* donades a la Moneda'ls dies 11 y 13 de Maig, en llengua alemanya y sots la direcció d'en Félix Mottl, que, com tothom sab, es, ab en Hans Richter, dels que millor porten les obres wagnerianes. Ah! el bell *Tristany* que hem sentit! Millor encara, si es possible, que'l que sentirem fa alguns anys dirigit també per en Mottl, y ab el concurs d'en Van Dyck, l'elegant cantaire, y de la genial Litvinne.

En Mottl ha dirigit també, entre aquestes dugues representacions, algunes obres de Weber, Beethoven y Ricart Wagner. Ja no cal dir que aquest concert ha resultat, com era d'esperar, un dels més importants de la temporada.

L'Eduard Brahy, director d'orquestra dels concerts d'Angers y de Gand, ha dirigit també, en el teatre de l'Alhambra, l'obertura d'*Euryante*; la *Simfonia en do menor*, de Beethoven; la bacanal del *Tannhäuser*, el *Siegfried-Idill*, y l'obertura del *Carnaval romà*, de Berlioz. En Brahy ha interessat de debò y ha escoltat forses aplaudiments.

En aquest concert na Clotilde Kleeberg ha executat molt rebé l'hermós *Concert en la*, de Robert Schumann.

En Lluís Laloy, director del *Mercure Musical*, l'important revista parisenc, ha donat una molt interessant conferencia a l'Université Nouvelle. S'ha ocupat de les músiques de l'Extrem Orient ab forsa

autoritat y ha tingut el bon gust de parlar-nos quasi familiarment y sense aquell encarquerament especial tant car a certs conferenciamans...

Y ab tot y ser, en efecte, ben poqueta cosa, aquestes són les úniques notícies que'ls puc donar sobre'l nostre moviment musical d'aquest mes, atinent-nos, naturalment, com de costum, a lo més granat. Som ja a fi de temporada y les coses bones s'acaben, malhauradament.—X.

PARÍS.—Massa atrafegat l'amic Nin ab sos quefers habituals, als quals s'afegeix la preparació de dos concerts que donarà'l mes entrant, reprenc altre cop la tasca de corresponsal suplent.

Deixant de banda l'inútil catàleg de menuderies musicals sense cap interès pera'ls llegidors d'aquesta REVISTA, sols me detindré en lo que'm sembla verament important y sobressortint d'ençà de l'última correspondència de París.

En primer lloc no he d'oblidar els concerts donats per en Casals, que'ns féu conèixer una serie de *Sonates* pera violoncel y piano d'Emmanuel Moor, Enesco, Casella, Huré, Max Reger, Röntgen y Donhanyi; algunes foren acompanyades per llurs autors, y les altres per en Socias. No cometré'l pleonasme de fer l'elogi d'aquest últim y de son il·lustre concitadà. En quant a les sonates, són d'un interès desigual, però cal recordar-se dels dos primers noms escrits. La de Max Reger ens apareix, com totes ses obres, excessivament carregada y complicada en detriment de l'idea musical.

El dia 20 d'Abril tingué lloc el concert anyal d'orquestra de la «Société Nationale». En ell s'executà per primera vegada la darrera obra sortida de l'inlassable ploma d'en Vincent d'Indy, un poema titolat *Souvenirs*. Aquesta obra porta com epígraf: «A la mémoire de la Bien-aimée», y son tema principal es el motiu de la Bien-aimée en el *Poème des Montagnes*, que es una de les més hermoses obres de joventut del mestre; però dit motiu ens apareix ara vibrant ab molta més intensitat y desfigurat per un greu dolor. Aquest poema, com pot endevinar-se ab lo que deixo apuntat, es una autobiografia del moment més trist de la vida del mestre; en ell hi ha posat, además de sa tècnica impecable, que avuy ningú supera y ben pocs igualen, tota la seva ànima adolorida y torturada: per això *Souvenirs* es una de les obres més fonament emocionants que ha produït. Deixeble aimant y fidel, no puc ferne un fred anàlisi: sols puc consignar la meua impressió y compadir als desgraciats que encara van per aquests mons de Déu proclamant que la música d'en D'Indy es purament «cerebral» (1).

Naturalment, al costat d'aquesta obra capdal, les altres composicions que omplen el programa quedaven molt empetitides. No obstant, cal fer esment del *Crépuscule Provincial*, de M. Bonheur, deliciosa pàgina d'humorisme musical de bona lley, y l'*Andante* d'una *Simfonia* de Paul Le Flem, deixeble d'en d'Indy, obra d'una bellesa severa y ponderada

que fa preveure pera'l seu autor un lloc distingit en el món de l'Art.

El concert de la «Schola Cantorum», que tanca-va la serie del present curs, fou consagrat a una important selecció de *Dardanus*, de Rameau.

Rameau es un nom que diu ben poca cosa a l'im-mensa majoria. Implacablement desterrat del teatre, eclipsat pel geni de Gluck, que fou el punt culminant de l'antiga escola dramàtica francesa, molts saluden en ell un precursor y passen sense deturarse a examinarlo de prop. Sols la «Schola» s'ocupa en reparar tant gran injusticia y a poc a poc va treyent de l'oblit les partitures del vell mestre, que renaixen ab una joventut eterna.

Un estudi detingut de Rameau faria veure pale-sament el seu art refinadíssim ben superior a Gluck baix el punt de vista de l'escriptura musical, la seva orquestració variadíssima malgrat els medis limitats de que disposava, y per damunt de tot la forsa d'ex-pressió y l'exactitut dels accents en la declamació. Però, mancat de temps pera semblant tasca y no essent aquest el lloc indicat pera escometre-la, al menys siam permès, pera completar lo dit, extractar alguns fragments de la noticia explicativa d'en Laloy que acompanyava'l programa. Després de parlar de la primera representació de *Dardanus*, que tingué lloc a París el 19 de Novembre de 1739, y de les discussions que promogué (Rameau fou en son temps un revolucionari), y, després de discórrer sobre'l caràcter d'època del llibret, diu: «Nascut en una època fells, quan la música francesa, deslliurada de la severa disciplina de Lully y instruida ab els exemples d'Italia, comensava a pendre una gracia y una lleugeresa, fins llavors no concebudes, en Ra-meau va donarli allò que encara li mancava: la forsa del ritme, l'accent expressiu y vigorós, y sobre tot la riquesa, una riquesa extraordinaria de melo-dies y harmonies, sempre vives, atrevides, sorpre-nentes, escrites ab ploma vessant d'enginy y deci-sió... Cap música es com la d'en Rameau música de *grand seigneur*, ni s'acosta al seu caràcter elegant, lliure y independent, ni dóna com ella l'idea d'un home seguríssim de sí mateix y del seu pensament... Al carregar-se d'anys, la música d'en Rameau ha perdut la foscor d'harmonia y de tonalitat que ex-tranyaven tant al gran públic del seu temps: ha devingut del tot clara y lluminosa: el geni d'en Rameau havia revelat ab infalible certitut el camí que devia emprendre la nostra música a fi de satisfer les noves exigencies de la nostra sensibilitat».

Pera acabar, dos aconèixements que no vull comparar, però que's presenten acoblats a l'esperit, degut a llur coincidència cronològica. Per un costat les primeres representacions a l'Opera Comique d'*Ariane et Barbe-bleue*, de Maurice Maeterlinck y Paul Dukas, quasi ignorades del públic, més de temps esperades ab impaciencia pels artistes, puix l'estrena havia vingut retardantse per malaltia de la principal protagonista, Mme. Georgette Leblanc. D'altra part les representacions sensacionals de Sa-

lomé, d'Oscar Wilde y Richard Strauss, precedides per una gran *rèclame* comercial y afavorides ab l'assistencia del *tout Paris*, àvid de novetat y d'es-càndol.

Abdues obres mereixen article apart, y confio que en Nin no deixarà d'escriure'l quan li lleurà; però era precis esmentarles en aquesta correspon-dencia. Y abans de posar el punt final, no'm puc estar de formular un judici sintètic personal, fill del convenciment y no de la passió, dient de l'*Ariane* que es una obra meravellosa que posa una nova fita en l'art francès contemporani, y de *Salomé*, que, tot admirantne certes belleses accidentals, no puc de cap manera acceptar la seva essencia musical, y que, no combregant en les doctrines de l'art per l'art, abomino sa repugnant immoralitat.

VICENTS M.^a DE GIBERT

El Jurat Calificador de les composicions enviades pera'l Concurs de la «Festa de la Música Catalana» d'enguany està acabant de portar a cap la seva tasca.

Desseguida que'ls treballs de revisió siguin ter-minats, se publicarà en els diaris el Veredict que s'hagi verificat, procedintse immediatament, per la secció coral, a l'estudi de les composicions que s'ha-gin d'executar pera poder celebrar al cap de poc temps l'hermosa «Festa de la Música Catalana».

Pera solemnizar el 50e aniversari de la fundació de la primera societat coral a Espanya, l'associació «Euterpe», d'acord ab altres entitats, ha organiat pera'ls dos últims dies del vinent Juny diferents festes de caràcter popular que seran dignes, per les noticies que'n tenim, de commemorar la gran y her-mosa obra realisada per l'ilustre Clavé.

La Comissió Organisadora compta pera poder portar a cap més dignament tant important projecte ab la valiosa cooperació de l'Ajuntament y Diputació de Barcelona, com també de diferents personalitats y societats artístiques, industrials, etc., entre elles l'ORFEO CATALÀ, les quals contribuiran ab el seu esforç a que les festes organisades ab tant simpàtic y artístic motiu resultin encara més hermoses en tots sentits.

Els números acordats fins ara per la Comissió Executiva són ben atrayents y notables, fentnos creure, donat el seu caràcter variat, que complauran a tothom.

Per ara sabem que en el programa figuraran, entre altres no menys importants, els següents festeigs: gran cavalcada y homenatge al chor d'«Eu-terpe»; un gran festival musical en que hi pen-dran part uns 5.000 cantors, els quals, una vegada

la cavalcada hagi acabat, se reuniran al voltant del monument d'en Clavé y formant conjunt cantaran *La Gratitut*.

També se celebrarà un concurs-exposició de penons y senyeres, una sessió solemne al Saló de Cent y un certamen literari en el qual se concedeixen valiosos premis. Entre altres n'hi figuren tres de 200 pessetes, que seran adjudicats als millors judicis crítics de les composicions d'en Clavé sobre'ls temes *Progrés, Virtut y Amor*, y un altre consistent en un valios objecte d'art que's donarà al millor judici crític de la música del gran compositor català.

Formaran part del Jurat Calificador, entre altres personalitats, els senyors Maragall, president, Apeles Mestres y Conrat Roure.

En fi, creyem que seran unes festes dignes del gran músic català y que, además de contribuir al major avenç y cultura del nostre poble, contribuïran fortament a que nostre gran ingenuu cantor sigui comprès per aquells que li neguen la bellesa y la transcendència de la seva gran obra.

El jove y ja notable violoncelista català l'Antoni Sala, tant aplaudit en els concerts que ha donat en els salons del Círcol Artístic, de Casa Dessy y en el Teatre Principal, va donar un concert íntim en el Gran Hotel de les Quatre Nacions a presència de l'eminent violinista en Joan Kubelik, que'l nostre públic va aplaudir en els concerts que acaba de donar en el Teatre de Novetats, y davant també d'algunes persones que acompanyaven tant distingit artista.

En Sala va tocar admirablement la *Sonata* de Valentini, l'*Allegro appassionato* de Saint-Saëns, l'*Elegia* de Fauré y *Vito* de Poper.

En Kubelik ne va quedar molt content y va tributar, junt ab els demés, grans aplaudiments al jove artista català. Com a penyora d'agrahiment y recordansa li va regalar el seu retrat de gran tamany, ab un afectuós autògraf dedicatòria.

Festa Nacional.—Ab major solemnitat encara que l'anterior, la «Festa Nacional Catalana», celebrada aquest any al Parc el dia de Corpus, fou un gros èxit.

El cop de vista que aquell matí oferia la grandiosa plassa de la Cascada, espurnejada aquí y allà pels vius colors de les banderes y barretines que arreu hi havien y pels vestits de tons clars de les senyorettes, era veritablement hermós, acabant d'animar aquella variada nota de colors el dia esplèndit que va fer.

Les societats corals, entre les quals també hi havia l'ORFEO CATALÀ, y nacionalistes que assistiren a la festa ab les senyeres, foren en gran nombre, produint la seva arribada entre la gran concurrència forts esclats d'aplausos que duraven llargament.

Mentrestant els orfeons s'organisaven pera cantar cada un el seu himne, y simultaniament, ara l'un, ara l'altre, comensaren a entonar diferents composicions patriòtiques, que eren aplaudides xar-

dorosament, mentres en altre lloc, confonentse ab l'alegre mormull dels cants, aplaudiments y xerradissa, se sentien vibrar hermosament les dolces notes de la tenora, que pel damunt de tot aquell traut de joia y vida sobreixia triomfant, entonant les delicades tonades de la nostra dansa.

Una vegada arribats y reunits tots els nens de les escoles y orfeons, va cantarse, baix la direcció del mestre Millet, l'*Himne de la Festa Nacional*, compost pel propi mestre sobre lletra d'en Francesc Matheu.

L'entusiasme que despertà a la gentada aquest hermós cant d'esperansa dels petits infants fou veritablement delirant, essent aplaudit diferents vegades durant la seva execució, y coronat al final per una persistent y entusiàstica ovació.

La «Festa Nacional» d'aquest any resultà hermosa a tot serho, deixant un agradós record a tots els concurrents.

Aquesta primavera, y coincidint ab el tercer festival Bach, s'inaugurà a Eisenach la casa natal del gran compositor, convertida en museu.

Heus-aquí'ls termes en que'n parla un articulista: «La casa, restaurada després de la guerra de Trenta Anys, presenta l'aspecte de l'estada d'acomodats burgesos; els mobles són senzilles caixes y armaris de família. La saleta del pis de dalt, ab la seva finestreta que dóna sobre la porta d'entrar; el dormitori, al qual s'hi arriba per una estreta escala; l'habitació hont hi nasqué'l gran músic; la cuina; tot se conserva encara tal com ho van veure'ls infants ulls de Bach y una generació de músics. Solament les peses del pis superior serviran de museu. Allí s'hi van reunint les composicions de tota la família, edicions, facsímils, copies, retrats, documents de llur vida y de llur laboriositat, etc., etc.»

Traduhim de les *Tablettes de la Schola Cantorum*:

«Poissy. — El diumenge 28 d'Abril en J. Civil, organista suplent de l'iglesia parroquial durant una llarga temporada, volgué pendre comiat d'aquesta vila organisant un concert en la Sala del Patronage ab el concurs d'alguns de sos companys de la «Schola», entre'ls quals hi havien MM. D'Argœuves y Henry, y en Sangrà, ab son quartet. Veus-aquí'l programa: *Quatuor* op. 51, de Haydn; *Suite* pera violoncel, de Bach; *Sonata* núm. 5, pera piano, de Beethoven; *Concerto en mi*, pera violí, de Bach; *Quatuor* núm. 11, de Beethoven.

» En Civil va dirigir l'orquestra ab forsa autoritat. Aquesta delegació de la «Schola» fou molt felicitada per haver obert el camí a la música verdadera en una vila implacablement entregada als cavallets y als balls «champêtres».

Ab satisfacció, per tractarse de compatriotes, devem consignar per una banda'l general sentiment dels fidels al despedirse de l'organista que tot sovint barrejava a llurs pregaries les obres del geni de l'orga, — d'aquell que escrivia en ses partitures: *Soli Deo Gloria*, — executades de mà mestre; y per

altra banda la remarcable execució y dicció d'en Sangrà en el *Concerto* de Bach, y també en el *Quatuor* núm. 11, en qual obra'l secundaren dignament sos companys. Si segueix pel bon camí emprès, no dubtem que'l «Quatuor Sangrà» se cobrirà de flor, y esperem que algun dia vindrà a collirne una branca a Barcelona.

Le Courrier Musical (Paris).

Núm. 9, 1. Maig 1907.
La langue française et la Musique. A. Coquard.
 Núm. 10, 15 Maig 1907.
De l'ordre d'acquisition des Connaissances musicales. M. Daubresse.
 Núm. 11, 1. Juny 1907.
Le «Boris Godounov» de Moussorgski. P. Dukas. — *L'Opéra Russe*. R. Brussel. — *La musique de concert russe*. M. D. Calvocoressi. — *Le Folk-lore russe*. P. Aubry. — *Leur oreille et leur cœur*. J. d'Udine. — *La Critique russe*. C. de Dainlowicz.

Mercure Musical (Paris).

Núm. 5, 15 Maig 1907.
Une danseuse française a Londres au début de XVIIIe siècle. E. Dacier. — *Ariane et Barbe-Bleue* de M. P. Dukas. H. de Busne. — *La musique rustique armenienne*. R. P. Kousitas.

Le Guide Musical (Bruxelles).

Núm. 18, 5 Maig 1907.
L'Opéra «Les Troyens» au Père la Chaise.
 Núm. 19, 12 Maig 1907.
«Ariane et Barbe-Bleue» de M. P. Dukas, a l'Opéra-Comique. H. de Curzon. — *Les représentations allemandes de «Salomé» a Paris*. H. de Curzon.
 Núm. 20-21, 19 y 26 Maig 1907.
Les idées de Grétry et ses visions d'avenir. H. de Curzon. — *Une lettre inédite de Georges Bizet*. J. Toichet.
 Núms. 22-23, 2 y 9 Juny 1907.
Les idées de Grétry et ses visions d'avenir. H. de Curzon. — *Quelques souvenirs à propos du centenaire de F. Servais*. H. de Curzon.

Le Menestrel (Paris).

Núms. 18, 19, 20, 21 y 22, 4, 11, 18, 25 Maig y 1 de Juny 1907.
Monsigny et son temps. A. Pougin. — *L'Ame du Comédien*. P. d'Estrée. — *Le Scherzo de la Symphonie avec chœur*. J. Tiersot.

Cœcilia (Strasbourg).

Núm. 5, Maig 1907.
Le chant du peuple à l'office divin dans l'antiquité juive et chrétienne. J. Bour.

Santa Cecilia (Torino).

Núm. 11, Maig de 1907.
Come dev'essere armonizzato il canto gregoriano. J. Artigiarum.

Psalterium (Perugia).

Núm. 5, Maig 1907.
Il piccolo ceciliano. R. Casimiri. — *Lo spirito della liturgia cattolica*. Guiraud-Guerrini.

Scherzando (Gerona).

Núm. 11, Maig 1907.
Primer Congrès espanyol de música religiosa. M. Rué.

La Tribune de Saint-Gervais (Paris).

Núm. 5, Maig 1907.
La «Salve regina» dans l'ordre de Cléaux. J. de Valois. — *La plus ancienne méthode française de musique*. M. Brenet.

Ottocensettanta (Torino).

Núm. 5, Maig 1907.

Revista dedicada als editors de música y factors d'instruments.

Rassegna Gregoriana (Roma).

Núm. 5-6, Maig-Juny 1907.
Etude et exécution de l'Apostrophapressus et de son équivalence «l'apposition». A. Mocquereau. — *L'origine del canto liturgico russo*. A. Palmieri.

Courrier de Saint-Grégoire (Liège).

Núm. 4, Abril 1907.
Le Rythme du chant grégorien. A. Dechevrens.

Musica Sacra (Milano).

Núm. 4, Abril 1904.
Accento tonico e ritmo. G. Bas. — *La Musica nell'idea antica*. V. di Donna.
 Núm. 5, Maig 1907.
Armonia moderna e ritmo libero. M. F. Boldi.

Santa Cecilia (Rodeo del Medio).

Núm. 1, Mars 1907.
Música moderna. P. L. Serrano.

Música (Buenos Aires).

Núms. 28 y 29, 15 Febrer y 1 de Mars 1907.
Benjamin Cesi. E. Zuccarini. — *Migajas históricas*. J. J. Nin. — *Las escuelas populares de Música*. E. L. Charri.
 Núms. 30 y 31, 15 Mars y 1 d'Abril 1907.
Las sonatas op. 57 y 111 de Beethoven. A. Williams.

SECCIÓ OFICIAL

Tenim el goig de posar en coneixement dels nostres lectors que l'ORFEO CATALÁ, desde mitjans del corrent mes, ha quedat parcialment instalat en el nou hostatge del carrer Alt de Sant Pere, ahont s'hi celebren totes les nits els ensajos del cor y les classes gratuïtes de solfeig que sosté l'ORFEO pera'ls alumnes que vulguin ingressar a les seccions del mateix.

Aquest cambi parcial es degut a la manca de comoditat y espay que's feya sentir en el local del carrer de Magdalenes, núm. 2, a qual direcció, fins a nou avís, s'han d'enviar totes les comunicacions dirigides a la nostra institució.

Els socis que desitgin conèixer el nou domicili de l'ORFEO poden anarhi cada nit de nou a dotze, entranthi per la porta del passatge.

Desitjant l'ORFEO CATALÁ augmentar la seva massa choral, ja que la capacitat de la sala d'assaigs del seu nou hostatge ho permet, la Junta Directiva's complau en fer públic que, a l'objecte de facilitar l'esmentat fi, ha acordat, com a caràcter temporal, suprimir el dret d'entrada de 5 pessetes que regia pera ingressar a les seccions d'homes y senyoretas.

L'única quota que paguen els coristes es d'una pesseta mensual, lo qual, a més de donarlos tots els drets de soci, els concedeix la ventatja de percebre un subsidi en cas de malaltia, a qual objecte funciona una Caixa de Previsió y Socors, degudament reglamentada y qual fons se forma ab la mateixa quota dels coristes y a més ab el 10 per 100 dels ingressos líquids que obté l'ORFEO CATALÁ dels actes en que pren part el cor.

En aquesta plana s'hi publiquen exclusivament anuncis de senyors socis coristes y protectors del ORFEÓ CATALA
Cuida de l'admissió dels anuncis en PERE PAGÉS Y RUEDA, Aroles, 5, entressol, o en el local del ORFEÓ

CANSONS ESPIRITUALS

Letra del P. LLUÍS M.ª DE VALLS del Oratori de S. Felip Neri, música del mestre

EN LLUÍS MILLET

DIRECTOR DE LA CAPELLA DE S. FELIP NERI Y DEL «ORFEÓ CATALA»

Al cel blau — La Pregaria del Jovent. — Pregaria a Jesús. — Pregaria a Maria. — Lloances al SS. Sagrament. — La Resignació, cansó religiosa pel poble — Los Novíssims, cant de Quaresma. — Som germans, himne obrer. — Aconsolem a Jesús. — Himne a Sant Felip Neri. — Jesuset!, cansó de Nadal.

Se venen a 10 cènts. en la Llibreria de «LA HORMIGA DE ORO»

Plassa de Santa Agna, 26. — BARCELONA

Biblioteca de la «REVISTA MUSICAL CATALANA»

EDUARD L. CHAVARRI

LES ESCOLES POPULARS DE MÚSICA

Preu: 0'75 cèntims

Se ven al «Orfeó Català» y en les principals llibreries

HERMOSA SARDANA D'EN PEP VENTURA

PER TU PLORO

ab letra d'en Joan Maragall y arreglada al piano pel mestre Lluís Millet

SE VEN EN TOTES LES LLIBRERIES

Y MAGATZEMS DE MÚSICA

SIS MELODIES

PERA PIANO Y CANT

ORIGINALS DE FRANCISCO ALIÓ

Aquesta 2.ª edició, degudament corregida per son autor, se ven al

SINDICAT MUSICAL DOTÉSIO, Portal del Àngel, 1 y 3, y a les principals llibreries de Barcelona

SOMBRERERIA

 BOADA

s'ha mudat del carrer de Cambis Nous al de

CUCURULLA, 2

(entre Portaferrixa y Plassa de Santa Ana)

PERE PAGÉS Y RUEDA

ANTICH CENTRE D'ANUNCIS

Aroles, 5, entressol

(Primera travessa del carrer de Fernando)

S'encarrega de publicar anuncis en els periòdics de Barcelona y de fóra, ab gran rebaixa de preus.

Servey especial y econòmic pera la publicació d'ANUNCIS MORTUORIS en tots els periòdics.

GRAN COPISTERIA DE MÚSICA

DE

JOSEPH CALDUCH PUJADE

COPIA DE TOTA MENA DE MÚSICA BAIX ENÇÀRREC
ESPECIALITAT EN TREBALLS DE LUXE

Boqueria, 21, 4.ª, 1.ª — BARCELONA

CARTELL ARTÍSTIC

— DE LA —

FESTA DE LA MÚSICA CATALANA

PREMIAT EN PÚBLIC CONCURS

Se ven a 2 pessetes en el local del ORFEÓ CATALA

F. LLEYXÀ

PINTOR Y DIBUIXANT

MILANS, 2, BOTIGA

Decorador de tota mena d'habitacions, botigues, lletreros, anuncis

Retrats al oli y al llapis carbo

PREUS ECONOMICS

CURSOS DE CONFERENCIES COLECTIVES O PARTICULARS PRÀCTIQUES

PEL MESTRE

D. FELIP PEDRELL

Temes d'estudi: Aplicacions de la harmonia al cant popular y per extensió al cant gregorià. — Formes d'art modern originaries de la cansó. — Formes y pràctiques de composició musical en tots els genres, y altres convingudes ab l'auditor pera les conferencies particulars.

Carrer d'Aragó, 282. — BARCELONA

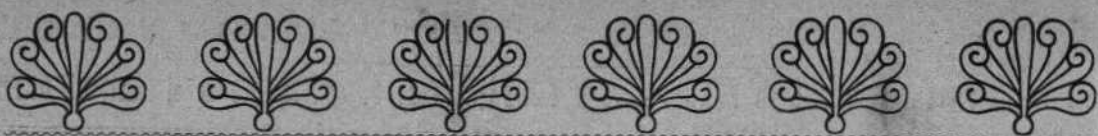
La cansó popular catalana, la lírica nacionalisada y l'obra de l'«Orfeó Català»

Il·lustracions y notes breus per en FELIP PEDRELL

seguides del programa, ab il·lustracions temàtiques y literàries del concert en honor dels congressistes del Congrés Internacional de la Llengua Catalana donat per l'«ORFEÓ CATALA» la nit del 16 d'Octubre 1906.

Preu: Una pesseta

Se ven al «Orfeó Català» y en les principals llibreries

"SOCIEDAD FRANCO-HISPANO-AMERICANA
PARA LA CONSTRUCCIÓN DE PIANOS Y ARMONIUMS"

SOCIETAT ANÓNIMA. — Capital social: Ptas. 5.000,000

PIANOS ORTIZ & CUSSÓ

LA FABRICA ESPANYOLA DE MAJOR PRODUCCIÓ
GRAN EXPORTACIÓ A AMÈRICA

Quatre models de qua y cinc models verticals, tots a cordes encreuhades, ab marc y clavíller de ferro d'una sola pessa.

Pianos de tots istils y adaptació de dibuixos a qualsevol mena de mobiliaris.

SE VEN AL COMPTAT Y A PLASSOS & LLOGUERS

DIRECCIÓ, SALONS Y TALLERS:

RAMELLERES, núms. 19 al 25
DIPOSIT: PASSEIG DE GRACIA, 5
BARCELONA

